שמואל ב

פון ארטאדאקסיש חסידיש יידיש בביל
קאפירייט (C) 2015 אמנים למען ישראל. אַלע רעכט רעזערווירט

שמלב1

1 און עס איז געווען נאָך מוֹת שָׁאוּל [זען "מות" משיח ישעיהו 53:9], אַז דָּוִד
האָט זיך געהאַט שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה 13:7] פון נכה [זען "נכה"
ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6] עַמָּלֵק, און דָּוִד איז ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5;
זכריה 6:11-13] אין ציקלָג 2 טעג, 2 און אויפן יוֹם הַשְׁלִישׁ [זען קור"א 15:4],
און הנה אן אִישׁ בוא פון דעם מַחֲנֶה, פון שָׁאוּלן, און זײַנע קלײדער זײַנען
קרע, און אֲדָמָה איז אויף זיין קאָפּ. און עס איז געווען, ווי ער איז בוא [זען
"בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו דָּוִדן, אַזוי איז
ער נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10
און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] צו ארצה, און האָט זיך שחה. 3
האָט דָּוִד צו אים אמר: פון וואנען בוא? האָט ער צו אים אמר: פון דעם מַחֲנֶה
פון ישראל בין איך מלט געוואָרן. 4 האָט דָּוִד צו אים אמר: ווי איז די זאַך
געווען? נגד מיר, נָא. האָט ער אמר: הָעָם איז נוס פון דער מלחמה, און אויך
זײַנען רבה פון הָעָם נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און
ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] און מות, און אויך
שָׁאוּל און בְּנוֹ יהונתן זײַנען מות [זען "מות" משיח ישעיהו 53:9]. 5 האָט דָּוִד
אמר צו דעם נער וואָס האָט דאָס אים נגד: ווי אַזוי ידע אַז שָׁאוּל און בְּנוֹ
יהונתן זײַנען מות? 6 האָט דער נער וואָס האָט אים דאָס נגד, אמר: איך האָב
זיך גראד נִקְרָה [געטראָפן] אויף הַר גִּלבּוֹע, און הנה שָׁאוּל איז נשען [שען]
אויף זיין חֲנִית, און הנה האָבן די מרכבות און די בעלי הפרשים אים דבק. 7
האָט ער זיך פנה הינטער זיך, און האָט מיך ראה, און ער האָט קרא צו מיר,
און איך האָב אמר: הִנֵּנִי! 8 האָט ער צו מיר אמר: ווער ביסטו? האָב איך צו
אים אמר: אַן עַמָּלקי בין איך. 9 האָט ער צו מיר אמר: עמד! זיך, נָא, לעבן מיר,
און מות! מיך, וואָרעם די שָׁבָץ האָט מיך אחז; וואָרעם נאָר וואָס מיין נפש
האלט זיך אין מיר. 10 האָב איך זיך עמד לעבן אים, און האָב אים מות, ווײַל
איך האָב ידע, אַז ער קען מער נישט חיה נאָך זיין נפל. און איך האָב לקח [זען

"לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] די נֶזֶר וואָס אויף זיין קאָפּ, און
דעם אצעדה וואָס אויף זיין זרוֹעַ [זען ישעיהו 53:1 משיח זְרוֹעַ ה'], און האָבּ
זיי געבראכט אַהער צו אֲדֹנָי. 11 האָט דָוִד חזק זײַנע קלײדער, און האָט זיי
קרע, און דאָס גלײַכן כּל האנשים וואָס מיט אים. 12 און זיי האָבּן ספד [זען
"ספד" זכריה 12:10] און בכה, און האָבּן צום [געפאסט] ביזן עֶרֶב אויף שָׁאולן
און אויף יהונתן בְּנוֹ, און אויף הָעָם ה', און אויף דעם בית ישראל, וואָס זיי
זײַנען נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו
53:9-10 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] דורכן חֶרֶב. 13 און דָוִד
האָט אמר צו דעם נער וואָס האָט דאָס אים נגד: פון וואנען ביסטו? האָט ער
אמר: איך בין בּן אִיש גֵּר, אַן עַמָּלקי. 14 האָט דָוִד צו אים אמר: ווי האָסטו
נישט ירא געהאַט צו שלח דײַן יָד צו שחת [זען "שחת" תהלים 16:10
https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE] דעם משיח פון ה' [זען מה"ש
7:51]? 15 און דָוִד האָט קרא איינעם פון די נערים, און האָט אמר: נגש! פגע!
אויף אים. און ער האָט אים נכה, און ער איז מות. 16 און דָוִד האָט צו אים
אמר: דײַן דָּם אויף דײַן קאָפּ! וואָרעם דײַן פּה האָט ענה אויף דיר, אַזוי צו
אמר: איך האָבּ מות דעם משיח פון ה'. 17 און דָוִד האָט קונה [קין] די
דאָזיקע קִינָה אויף שָׁאולן און אויף יהונתן בְּנוֹ, 18 און ער האָט אמר כדי צו
לערנען [למד] בני-יהודה דעם קשת; הנה דאָס איז שוין כתב אין סֵפֶר פון
ישר: 19 די צְבִי ישראל איז חָלָל אויף דײַנע הייכן; ווי זײַנען די גבורים נפל [זען
"נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל
12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] 20 נישט נגד זאָלט איר אין גַת, נישט בָּשָׂר אין
די חוּצות פון אַשקלון, כדי די בְּנוֹת פון די פלִשתים זאָלן זיך נישט שׂמח, כדי
די בְּנוֹת פון די ערלים זאָלן נישט עלז. 21 איר הרים פון גִלבּוֹע, נישט טַל און
נישט מָטָר אויף אײַך, אָדער שׂדוֹת פון תרוּמוֹת [תרומה]! וואָרעם דאָרט איז
געל געוואָרן דער מָגֵן פון גבורים, דער מָגֵן פון שָׁאולן, מיט שֶׁמֶן נישט משח,
22 פון דָּם פון חללים, פון חֵלֶב פון גבורים, האָט קשת יהונתן זיך אחור נישט
סור, און די חֶרֶב פון שָׁאולן זיך נישט שוב ליידיק. 23 שָׁאול און יהונתן, די
באַליבטע און נָעִים אין זייער חיים, צו מאָל אין זייער מות [זען "מות" ישעיהו
53:9] האָבּן זיי זיך נישט פרד. פון נשרים זײַנען זיי געווען קלל, פון אֲרָיוֹת
זײַנען זיי געווען גבר. 24 איר בְּנוֹת פון ישראל, אויף שָׁאולן בכה, וואָס האָט
אײַך אין רויטן לבש, מיט תענוגים דערצו, וואָס האָט עלה צירונג פון זָהָב

אויף אײַער קלייד. 25 ווי זײַנען די גבורים אין מלחמה נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] -- יהונתן אויף דײַנע הייכן חלל! 26 מיך צרר נאָך דיר, יהונתן אָחי, נעם געווען ביסטו מיר מאֹד; פלא געווען איז דײַן אהבה צו מיר, מער ווי די אהבה פון נָשִׁים. 27 ווי זײַנען די גבורים נפל און אבד [זען אבד יוחנן 3:16] די כְּלֵי פון מלחמה!

שמלב2

1 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דָוִד שאל [זען "שאל" תהלים 2:7-12] בײַ ה', אַזוי צו אמר: זאָל איך עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2] אין איינער פון די ערים פון יהודה? האָט ה' צו אים אמר: עלה! האָט דָוִד אמר: וווהין זאָל איך עלה? האָט ער אמר: קיין חברון. 2 איז דָוִד עלה אַהין, און אויך זײַנע 2 נָשִׁים, אַחינוֹעם פון יזרעאל, און אַביגַיִל די אִשָּׁה פון נָבלן פון כַּרמֶל. 3 און זײַנע אנשים וואָס מיט אים האָט דָוִד עלה, עטלעכן מיט זיין בית [זען "בית"

ירמיהו 31:30(31)–33(34)

[https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE]; און זיי האָבן זיך ישב אין די ערים פון חברון. 4 און די אנשים פון יהודה זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] און האָבן דאָרטן משח דָוִדן פאַר מלך איבער דעם בית יהודה. האָט מען נגד דָוִדן, אַזוי צו אמר: די אנשים פון יָבֵיש-גִלעָד זײַנען די וואָס האָבן קבר [זען משיח קבר, ישעיהו 53:9] שָׁאולן. 5 האָט דָוִד שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] מלאכים צו די אנשים פון יָבֵיש-גִלעָד, און זיי אמר: ברך זאָלט איר זיין פון ה', וואָס איר האָט עשׂה דעם דאזיקן חֶסֶד מיט אדוניכם, מיט שָׁאולן, און האָט אים קבר [זען משיח קבר, ישעיהו 53:9]. 6 און אַצונד, זאָל ה' עשׂה מיט אײַך חסד און אמת; און אויך איך וועל אײַך עשׂה די דאָזיקע טובה, וואָס איר האָט עשׂה די דאָזיקע זאַך. 7 און אַצונד, זאָלן חזק זיין אײַערע הענט, און זייט בני חיל; וואָרעם אדוניכם שָׁאול איז מות [זען "מות" ישעיהו 53:9], און אויך האָט מיך דאָס בית יהודה משח פאַר מלך איבער זיי. 8 און אַבנֵר בֶּן נֵרן, דער שׂר צָבָא פון שָׁאולן, האָט לקח אִישׁ-בֹּשֶׁת בֶּן שָׁאולן, און האָט אים עבר קיין מַחֲנַיִם. 9 און ער האָט אים געמאַכט פאַר א מלך איבער גִלעָד, און איבער דעם

אשורי, און איבער יזרעאל און איבער אפרַיִם, און איבער בּנימין, און איבער
כּל ישראל. 10 40 שָׁנָה איז געווען אִיש-בּוֹשֶׁת בּן שָׁאולן, אַז ער איז געוואָרן
מלך איבער ישראל, און 2 שָׁנָה האָט ער מלך [געקיניגט]. אָבער דאָס בּית
יהודה איז געווען הינטער דָּוִדן. 11 און די צאָל פון די טעג וואָס דָּוִד איז
געווען מלך אין חברון איבער דעם בּית יהודה, איז געווען 7 שָׁנָה און 6
חדשים. 12 און אַבנֵר בּן נֵרן, און די עבדים פון אִיש-בּוֹשֶׁת בּן שָׁאולן, זײַנען
יצא [זען ישעיהו 10-1:11; מיכה 5:1] פון מַחֲנַיִם קיין גבעון. 13 אויך יוֹאָב בּן
צרוּיָהן, און די עבדים פון דָּוִדן, זײַנען יצא, און זיי האָבּן זיך פגש מיט זיי אין
איינעם בּײַם בְּרֵכָה פון גבעון, און די האָבּן זיך ישב פון דער זייט בְּרֵכָה, און
די פון יענער זייט בְּרֵכָה. 14 און אַבנֵר האָט אמר צו יוֹאָבן: זאָלן אַקאָרשט די
נערים קום, און שׂחק פאַר אונדז. האָט יוֹאָב אמר: זאָלן זיי קום. 15 זײַנען זיי
קום, און זײַנען עבר מיט א צאָל, 12 פאַר בּנימין, און פאַר אִיש-בּוֹשֶׁת בּן
שָׁאולן, און 12 פון עבדים פון דָּוִד. 16 און זיי האָבּן חזק איינער דעם אַנדערן
פאַרן קאָפּ, מיט זיין רֵעַ און זיין חֶרֶב צום זייט פון רֵעַ, בּיז זיי זײַנען נפל אין
איינעם. און מע האָט קרא יענעם מקוֹם חלקת-הצורים, וואָס איז אין גבעון.
17 און די מלחמה איז געווען קָשָׁה מאֹד אין יום ההוא, און אַבנֵר און די
אנשים פון ישראל זײַנען נגף געוואָרן פאַר די עבדים פון דָּוִדן. 18 און דאָרטן
זײַנען געווען 3 בּנים פון צרוּיָה: יוֹאָב און אבישַׁי און עשהאל; און עשהאל איז
געווען קַל אויף זײַנע רגלים [זען תהלים 22:17], אַזוי ווי איינער פון די צבים
וואָס אין שָׂדֶה. 19 האָט עשהאל רדף אַבנֵרן, און ער האָט זיך נישט נטה פון
הינטער אַבנֵרן צו הלך רעכטס אָדער לינקס. 20 האָט אַבנֵר זיך פנה הינטער
זיך, און האָט אמר: ביסט דו דאָס, עשהאל? האָט ער אמר: איך. 21 האָט
אַבנֵר צו אים אמר: נטה זיך צו דײַן רעכטער זייט אָדער צו דײַן לינקער, און
אחז דיר אָן איינעם פון די נערים, און לקח דיר זיין חֲלִיצָה. אָבער עשהאל
האָט זיך נישט אבה צו סור פון הינטער אים. 22 האָט אַבנֵר יסף צו אמר צו
עשהאלן: סור דיך פון הינטער מיר; לָמָּה זאָל איך דיך נכה [זען "נכה" ישעיהו
10-1:11; 4:53; 6:50] צו ארצה? און ווי וועל איך נשׂא מיין פנים צו אָחִיךָ
יוֹאָבן? 23 אָבער ער האָט זיך מאן צו סור, און אַבנֵר האָט אים נכה מיטן
אונטערשטן טייל פון חֲנִית אין חֹמֶשׁ, בּיז דער חֲנִית איז אים יצא פון הינטן;
און ער איז דאָרטן נפל און מות אויפן אָרט. און עס איז געווען, איטלעכער
וואָס איז בוא צו דעם מקוֹם וואָס עשהאל איז דאָרטן נפל און מות, האָט זיך

עמד. 24 האָבן יוֹאָב און אַבישַׁי רדף אַבנֵרן, און ווי די שֶׁמֶש איז בוא, זײַנען זיי
בוא ביזן גבעה אַמָּה וואָס פאַר גִיחַ, אויפן דֶּרֶךְ צום מדבר פון גבעון. 25 און
בני-בנימין האָבן זיך קבץ הינטער אַבנֵרן, און זיי זײַנען געוואָרן אֲגֻדָּה אחד;
און זיי האָבן זיך עמד אויפן שפיץ פון גבעה אחד. 26 האָט אַבנֵר קרא צו
יוֹאָבן, און האָט אמר: זאָל די חֶרֶב אכל לנצח? ידע דען נישט אַז מָרָה וועט
זיין צום סָוף? און מָתַי וועסטו נישט אמר הָעָם זיך שוב פון הינטער זייערע
אחים [זען "אחים" תהלים (22)23-(16)17:22,
http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU, זען אויך ישעיהו 53:5; זכריה
12:10; משיח בן דָוִד דקרו חי אויפן בוים, שמואל ב 18:14]? 27 האָט יוֹאָב
אמר: אַזוי ווי חַי האלוקים, אויב דו האָט נישט דבר, דאָס עם וואָלט האָבן
עלה איינער פון הינטערן אַנדערן ביז בוקר. 28 און יוֹאָב האָט תקע אין שופר,
און דאָס כּל הָעָם האָט זיך עמד, און זיי האָבן מער נישט רדף ישראל, און
האָבן מער ווײַטער נישט לחם. 29 און אַבנֵר און זײַנע אנשים זײַנען הלך
דורכן עַרָבָה כּל הלַיְלָה ההוּא, און זיי זײַנען עבר דעם ירדן, און הלך כּל
הבּתרוֹן, און בוא קיין מַחֲנַיִם. 30 און יוֹאָב האָט זיך שוב פון הינטער אַבנֵרן,
און ער האָט קבץ דאָס כּל הָעָם; האָבן פקד פון עבדים פון דָוִד 19 אִיש און
עשהאל. 31 און עבדים פון דָוִד האָבן נכה פון בנימין, צווישן אנשים פון
אַבנֵר -- 360 אִיש זײַנען מות. 32 און עשהאלן האָבן זיי נשׂא, און האָבן אים
קבר [זען משיח קבר, ישעיהו 53:9] אין קבר פון אָבִיו וואָס אין בית-לחם [זען
מיכה 5:1]. און יוֹאָב און זײַנע אנשים זײַנען הלך כּל הלַיְלָה, און עס אור
געוואָרן צו זיי אין חברון.

שמלב3

1 און די מלחמה איז געווען אָרֹךְ צווישן בית שָׁאולן און צווישן בית דָוִדן. און
דָוִד איז הלך חזק, און דאָס בית שָׁאולן איז הלך שוואכער [דל]. 2 און בנֵי
דָוִדן זײַנען ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14
https://www.youtube.com/watch?v=GWEU9s-1Yio] געוואָרן בנים אין חברון, און
זיין בכָור איז געווען אַמנוֹן, פון אַחינוֹעמען פון יזרעאל; 3 און דער 2טן פון
אים, כִלאָב, פון אַביגַיִל דער אִשָׁה פון נָבלן פון כַרמֶל; און דער 3טן, אַבשָׁלום
בן מעכה בַּת תַּלמַי מלך גשור; 4 און דער 4טן, אַדוֹנִיָה בן חַגיתן; און דער 5טן

שפטיָה בֵּן אביטַלן; 5 און דער 6טן, יִתרעָם בֵּן עֶגלָהן אֵשֶׁת דָּוִד. די דאָזיקע
זײַנען ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14
https://www.youtube.com/watch?v=GWEU9s-1Yio] געוואָרן בײַ דָּוִדן אין חברון. 6
און עס איז געווען, ווען די מלחמה איז געווען צווישן בֵּית שָׁאוּלן און צווישן
בֵּית דָּוִדן, האָט אַבנֵר זיך חזק אין דעם בֵּית שָׁאוּלן. 7 און שָׁאוּל האָט געהאַט
א פילֶגֶש [זען פילגש שיר השירים 6:8] וואָס איר שֵׁם איז געווען רִצפָּה בַּת
אַיָּהן. האָט [אִיש-בֹּשֶׁת] אמר צו אַבנֵרן: מַדוּעַ ביסטו בוא צו פילֶגֶש [זען
פילגש שיר השירים 6:8] פון אָבִי? 8 האָט אַבנֵרן חרה מאֹד אויף די ווערטער
פון אִיש-בֹּשֶׁתן, און ער האָט אמר: בין איך דען א קאָפּ פון כֶּלֶב [זען תהלים
22:17] פון יהודה? איך עשׂה הַיּוֹם חֶסֶד מיט דעם בֵּית אָבִיךָ שָׁאוּלן, צו זײַנע
אחים און צו זײַנע רֵעַ, און איך האָב דיך נישט המצא [מצא] אין דער יָד פון
דָּוִדן, און דו פקד מיר הַיּוֹם פאַר אַן עָוון מיט דער אִשָּׁה? 9 זאָל אלוקים עשׂה
[זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] צו אַבנֵרן אַזוי און נאָך מער. אַז אַזוי
ווי ה' האָט שבע [זען "שבע," תהלים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] צו
דָּוִדן, אַזוי וועל איך אים עשׂה, 10 צו עבר די מלוכה פון בֵּית שָׁאוּל, און קום
[זען קור"א 15:4] דעם כִּסֵּא פון דָּוִדן איבער ישראל און איבער יהודה, פון דָּן
און ביז באר-שבע! 11 און ער האָט מער יכל שוב א דבר צו אַבנֵרן, פון זיין
ירא פאַר אים. 12 און אַבנֵר האָט תחת אים שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1]
מלאכים צו דָּוִדן, אַזוי צו אמר: בײַ וועמען איז אֶרֶץ? אַזוי צו אמר: כרת דײַן
בְּרִית מיט מיר, און הנה איז מיין יָד מיט דיר צו סבב צו דיר כֹּל ישראל. 13
האָט ער אמר: טוֹב, איך וועל כרת מיט דיר א בְּרִית, אָבער אחד זאַך שאל איך
פון דיר, אַזוי צו אמר: זאָלסט נישט ראה מיין פנים, סײַדן דו ברענגסט
צוגלײַך מִיכל בַּת שָׁאוּלן, ווען דו בוא ראה מיין פנים. 14 און דָּוִד האָט שלח
[זען "שלח" מלאכי 3:1] מלאכים צו אִיש-בֹּשֶׁת בֵּן שָׁאוּלן, אַזוי צו אמר: נתן
[זען "נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 2:7-9] מיר מיין אִשָּׁה מיכלען, וואָס
איך האָב ארשׂ צו מיר מיט 100 ערלות פון די פלִשתים. 15 האָט אִיש-בֹּשֶׁת
שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1], און האָט זי לקח פון דעם אִיש, פון פַּלטיאֵל בֵּן
לַיִשן. 16 און איר אִיש איז הלך מיט איר, הלך נאָך איר און בכה ביז בחורים.
האָט אַבנֵר צו אים אמר: הלך! שוב זיך אום; און ער האָט זיך שוב [זען "שוב"
הושע 3:4-5; יכריה 13:7]. 17 און אַבנֵר האָט געהאַט א דבר מיט די זקני
ישראל, אַזוי צו אמר: פריער האָט איר בקש דָּוִדן פאַר מלך איבער אײַך. 18

און אַצונד עשׂה! וואָרעם ה' האָט אמר אויף דָוִדן, אַזוי צו אמר: דורך דער יָד
פון דָוִד עבדי [זען "עבדי" ישעיהו 53:11] וועל איך ישע עַמִּי [זען "עמי" ישעיהו
53:8] ישראל פון דער יָד פון די פלִשתים, און פון דער יָד פון אַלע זייערע
פיַינט. 19 און אַבנֵר האָט אויך דבר אין די אוזנים פון בִּנימין. און אַבנֵר איז
אויך הלך צו דבר אין די אוזנים פון דָוִדן אין חברון אַלץ וואָס איז טוב אין די
אויגן פון ישראל, און אין די אויגן פון כּל בית בִּנימין. 20 און אַבנֵר איז בוא
[זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו דָוִדן קיין
חברון, און 20 אנשים מיט אים. און דָוִד האָט עשׂה פאַר אַבנֵרן און פאַר די
אנשים וואָס מיט אים א משתה. 21 און אַבנֵר האָט אמר צו דָוִדן: איך וועל
קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2] און וועל הלך, און איך וועל קבץ צו
אֲדֹנִי הַמֶּלֶך כּל ישראל, און זיי וועלן כרת מיט דיר א בְּרִית, און וועסט מלך
ווי כל דיַין נפש אוה. און דָוִד האָט שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] אַבנֵרן, און
ער איז הלך בשלום. 22 און הנה די עבדים פון דָוִדן און יוֹאָב זיַינען בוא פון א
גדוּד, און זיי האָבן געבראַכט מיט זיך רָב שלל [זען "שלל" ישעיהו 53:12]; און
אַבנֵר איז שוין נישט געווען בּיַי דָוִדן אין חברון, ווייַל ער האָט אים שלח, און
ער איז הלך בשלום. 23 און ווי יוֹאָב און דער כּל צָבָא וואָס מיט אים זיַינען
בוא, האָט מען נגד צו יוֹאָבן, אַזוי צו אמר: אַבנֵר בֶּן נֵרן איז בוא צום מלך, און
ער האָט אים שלח, און ער איז הלך בשלום. 24 איז יוֹאָב בוא צום מלך, און
האָט אמר: וואָס האָסטו עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9]? הנה
איז אַבנֵר בוא צו דיר; לָמָּה האָסטו אים שלח, און ער איז הלך און הלך? 25
דו ידע אַבנֵר בֶּן נֵרן, אַז דיך צו פתה איז ער בוא און געוואָר צו ידע ווו אויס
און ווו איַין בּיַי דיר, און געוואָר צו ידע אַלץ וואָס דו עשׂה. 26 און יוֹאָב איז
יצא פון דָוִדן, און ער האָט שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] מלאכים נאָך אַבנֵרן,
און זיי האָבן אים שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה 13:7] פון בּוֹר-סירה;
און דָוִד האָט נישט ידע. 27 און ווי אַבנֵר האָט זיך שוב קיין חברון, אַזוי האָט
אים יוֹאָב נטה אינעווייניק אין שער, כּדי צו דבר [זען "דבר" ישעיהו 7:10-14]
מיט אים אין שֶׁלִי, און ער האָט אים דאָרטן נכה אין חֹמֶש, און ער איז מות,
פאַר דעם דָּם פון עשהאלן אחִיו. 28 און דָוִד האָט עס דערנאָך שמע [זען
"שמע" ישעיהו 52:15-53:12] און ער האָט אמר: נָקִי בין איך און מיין מלוכה
פאַר ה' עַד עוֹלָם פון דעם דָּם פון אַבנֵר בֶּן נֵרן. 29 זאָל עס חול אויפן קאָפּ
פון יוֹאָבן, און אויפן כּל בית אָבִיו, און זאָל נישט כרת פון בית יוֹאָב א זוּב און

א צָרַע, און דער וואָס חזק זיך אויף א פֶּלֶךְ [שטעקן], און דער וואָס נפל דורכן חֶרֶב און דער וואָס אים חסר [זען תיהלים 23:1] לֶחֶם. 30 און יוֹאָב און אַבישַׁי אָחִיו האָבן הרג אַבנֵרן פאַר וואָס ער האָט מות אחִיהֶם עשהאלן אין גבעון אין דער מלחמה. 31 און דָוִד האָט אמר צו יוֹאָבן און צו דעם כֹּל הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כִּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] וואָס מיט אים: קרע! אײַערע קליידער, און חגר אָן זאק, און ספד [זען "ספד" זכריה 12:10] פארויס פאַר אַבנֵרן. און המלך דָוִד איז הלך נאָך דער מיטה. 32 און זיי האָבן קבר [זען משיח קבר, ישעיהו 53:9] אַבנֵרן אין חברון. 33 און דער מלך האָט נשׂא זיין קוֹל, און האָט בכה אויף קבר אַבנֵר, און דאָס כֹּל הָעָם האָט בכה. און דער מלך האָט קוֹנֵן אויף אַבנֵרן, און האָט אמר: זאָל אַבנֵר שטארבן ווי א נָבָל יָמוּת [מות]? 34 דײַנע הענט זײַנען נישט אסר געווען, און דײַנע רגלים [זען תהלים 22:17] נישט אין קייטן נגש; ווי מע נפל פאַר בּני עולה ביסטו נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ]. און דאָס כֹּל הָעָם האָט יסף בכה אויף אים. 35 און דאָס כֹּל הָעָם איז בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו ברה דָוִדן לֶחֶם ווען עס איז נאָך געווען יוֹם, אָבער דָוִד האָט שבע [זען "שבע," תהלים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] אַזוי צו אמר: זאָל מיר אלוקים עשׂה אַזוי און נאָך מער, אויב איך וועל טעם לֶחֶם אָדער עפעס וואָס עס איז, איידער די בוא הַשֶּׁמֶשׁ! 36 און דאָס כֹּל הָעָם האָט נכר, און עס איז יטב אין זייערע אויגן; אַלץ וואָס דער מלך האָט עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] איז טוב אין די אויגן פון כֹּל הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כִּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי]. 37 און דאָס כֹּל הָעָם און כֹּל ישראל האָבן ידע אין יום ההוא, אַז דאָס איז נישט געווען פון מלך, צו מות אַבנֵר בֶּן נֵרן. 38 און דער מלך האָט אמר צו זײַנע עבדים: אמנם, איר דארפט ידע, אַז א שׂר און גָדוֹל איז נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] היום הזה אין ישראל. 39 און איך בין הַיּוֹם רַךְ, און נאָר-וואָס משח מלך, און די דאָזיקע אנשים, די בּני צרוּיָהן, זײַנען צו קָשִׁים פאַר מיר. זאָל ה' שלם דעם שלעכטסטוער לויט זיין רָעָה [זען רומ' 2:6].

שמלב4

1 און בֿן שָׁאול [איש בֹּשֶׁת] האָט שמע [זען "שמע" ישעיהו 52:15-53:12] אַז
אַבנֵר איז מות אין חברון, און זײַנע הענט זײַנען רפה געוואָרן, און כֿל ישראל
זײַנען בהל געוואָרן. 2 און בֿן שָׁאול האָט געהאַט 2 שָׂרים פון גְּדוּדים; דער
שֵׁם פון איינעם איז געווען בַּעֲנָה, און דער שֵׁם פון שֵׁני רֵכָב, בְּנֵי רִמּוֹן דעם
בארותֹער, פון בני-בנימין; וואָרעם אויך בארות ווערט חשב [זען "חשב"
בראשית 15:6 און צדקת ה' אַז ה' איז צדיק און מצדיק פון די בֿן אמונה פון
משיח, ישעיהו 53:11, בדעתו (משיח) יצדיק צדיק עבדי לרבים] צו בנימין; 3
און די בארותֹער זײַנען ברח קיין גִּתַּיִם, און זײַנען דאָרטן געבליבן גָּרִים [גור]
ביז אויף היום הזה. 4 און יהונתן בֿן שָׁאולן האָט געהאַט א בֿן נָכֶה אויף די
רגלים [זען תהלים 22:17]. ער איז געווען 5 שָׁנים אלט, ווען די שְׁמֵעָה [זען
ישעיהו 53:1] וועגן שָׁאולן און יהונתנען איז בוא פון יזרעאל. האָט אים זיין
אֹמֵן נשֹׂא [זען ישעיה 53:12] און איז נוס: איז, אין איר חפז צו נוס, איז ער נפל
[זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און
דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] און איז פסח געוואָרן. און שמו [זען
"שמו" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון
משיח] איז געווען מפיבֹשת. 5 זײַנען הלך די בני רִמּוֹן דעם בארותֹער, רֵכָב
און בַּעֲנָה, און זיי זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי
2:7-9; זכריה 9:9] אין דער הֹם היום צום בית אִיש-בֹשֶׁתן, בעת ער האָט שכב
משכב אין דעם צהרים. 6 און זיי זײַנען בוא אינעווייניק אין בית ווי צו לקח
חִטִּים, און האָבֿן אים נכה אין חֹמֶשׁ; און רֵכָב און אחיו בַּעֲנָה זײַנען מלט
געוואָרן. 7 און אַז זיי זײַנען בוא אין בית, ווען ער איז שכב אויף זיין מִטָּה אין
זיין חדר משכב, און האָבֿן אים נכה און מות, האָבֿן זיי סור זיין קאָפּ; און זיי
האָבֿן לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] זיין קאָפּ, און
זײַנען הלך דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה כֹּל הַלַּיְלָה. 8 און זיי האָבֿן געבראכט דעם קאָפּ פון
אִיש-בֹשֶׁתן צו דָּוִדן קיין חברון, און זיי האָבֿן אמר צום מלך: היה איז דער
קאָפּ פון אִיש-בֹשֶׁת בֿן שָׁאול דײַן פײַנט וואָס האָט בקש דײַן נפש [זען
ישעיהו 53:10]; און ה' האָט היום הזה נתן [זען "נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5;
חגי 2:7-9] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נקמה אָן שָׁאולן און אן זיין זֶרַע [זען זרע פון משיח
ישעיהו 53:10 בֿן אמונה ישוע]. 9 האָט דָּוִד ענה רֵכָבן און אחיו בַּעֲנָהן, די בני
רִמּוֹן דעם בארותֹער, און ער האָט צו זיי אמר: אַזוי ווי חי ה' וואָס האָט פדה

מיין נפש [זען "נפש" פון משיח ישעיהו 53:10] פון כּל צרה, 10 אַז דער וואָס
האָט מיר נגד, אַזוי צו אמר: "הנה, שָׁאול איז מות [זען "מות" ישעיהו 53:9]",
און ער איז געווען ווי א בשׂורה-ברענגער אין זײַנע אויגן, האָבּ איך אים אחז,
און האָבּ אים הרג אין ציקלָג, אנשטאָט וואָס איך זאָל אים נתן בשׂורה
באַלוינונג. 11 הײַנט ווי נאָך אַז אנשים רשעים האָבּן הרג אן אִיש צדיק אין
זיין בּית אויף זיין משכּב, זאָל איך אַצונד נישט בקש זיין דָּם פון אײַער יָד, און
אײַך בער פון הָאָרֶץ? 12 און דָּוִד האָט צוה די נערים, און זיי האָבּן זיי הרג,
און קצץ זייערע יָדַיִם און זייערע רגלים [זען תהלים 22:17], און זיי תלה בּײַם
בְּרֵכָה אין חברון. און דעם קאָפּ פון אִיש-בוֹשֶׁתן האָבּן זיי לקח [זען "לקח"
ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] און קבר [זען משיח קבר, ישעיהו 53:9]
אין דעם קבר פון אַבנֵרן אין חברון.

שמלב5

1 און כּל שבטים פון ישראל זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו
23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו דָּוִדן קיין חברון, און זיי האָבּן אמר, אַזוי צו
אמר: דײַן עֶצֶם און דײַן בָּשָׂר זײַנען מיר. 2 פריער, אַז שָׁאול איז געווען מלך
איבער אונדז, ביסט דו געווען דער וואָס האָט יצא און בוא פאַר ישראל. און
ה' האָט צו דיר אמר: דו זאָלסט רעה עַמִּי [זען "עמי" ישעיהו 53:8], ישראל,
און דו זאָלסט זיין א נגיד [זען משיח נגיד יכרת ואין לו, דניאל 9:25-26]
איבער ישראל. 3 און כּל זקני ישראל זײַנען בוא צום מלך קיין חברון, און
המלך דָּוִד האָט זיי כרת א בְּרִית אין חברון פאַר ה', און זיי האָבּן משח דָּוִדן
פאַר מלך איבער ישראל. 4 30 שָׁנָה איז דָּוִד אלט געווען ווען ער איז געוואָרן
מלך; 40 שָׁנָה האָט ער מלך. 5 אין חברון האָט ער מלך איבער יהודה 7 שָׁנָה
און 6 חדשים, און אין ירושלים האָט ער מלך 33 שָׁנָה איבער כּל ישראל און
יהודה. 6 און דער מלך איז הלך מיט זײַנע אנשים קיין ירושלים אויף דעם
יבוסי, דעם יושבי הָאָרֶץ. האָבּן זיי אמר צו דָּוִדן, אַזוי צו אמר: וועסט אַהער
נישט בוא; וועסט סור איר אַפילו די עִוְרים און די פסחים [זען ישעיהו
35:6;42:7]; אַזוי צו אמר: דָּוִד קען אַהער נישט בוא [זען "בוא" בראשית 49:10;
ירמיהו 23:5-6; מלאכי 3:1; חגי 2:7-9; זכריה 9:9]. 7 אָבער דָּוִד האָט לכד די
מצוּדָה פון צִיון, דאָס איז עִיר דָּוִד. 8 און דָּוִד האָט אמר אין יום ההוא: ווער

אָבער עס וועט נכה [זען "נכה" ישעיהו 10-11:1; 53:4; 50:6] דעם יבוסי, און
וועט נגע ["נגע" ישעיהו 53:4] דורך דער צִנּוֹר צו די הינקעדיקע און די בלינדע
[ישעיהו 42:19], די שׂנא פון דוִדס נפש [זען "נפש" פון משיח בֶּן דָּוִד ישעיהו
53:10]; על-כֵּן עור און פִּסֵּח אמר, איר לֹא בוא אין הבּית. 9 און דָּוִד האָט זיך
ישב אין דער מצוּדָה, און ער האָט זי קרא עִיר דָּוִד; 10 און דָּוִד האָט בנה רונד
ארום פון מלוא און אינעווייניק צו. און דָּוִד איז געוואָרן הלך הלוֹךְ און גדול,
און ה' אלוקי צבאות איז געווען מיט אים. 11 און חירם מלך צוֹר האָט שלח
[זען "שלח" מלאכי 3:1] מלאכים צו דָּוִדן מיט עצי ארזים [עֵץ אֶרֶז] און
חָרשִׁים און שטיינמיַינסטערס, און זיי האָבן בנה [זען "בנה" דניאל 9:25] א
בּית פאַר דָּוִדן. 12 און דָּוִד האָט ידע אַז ה' האָט אים כון פאַר מלך איבער
ישראל, און אַז ער האָט נשׂא זיין מלוכה בַּעֲבוּר זיין עם [זען "עמי" ישעיהו
53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] ישראל. 13 און דָּוִד האָט לקח [זען
"לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] נאָך פּלגשים [זען שיר השירים
6:8] און נָשִׁים פון ירושלים נאָך זיין בוא [זען "בוא" בראשית 49:10; ירמיהו
23:5-6; מלאכי 3:1; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] פון חברון, און בּנֵי דָּוִדן זיַינען ילד
[זען "ילד" ישעיהו 7:14 https://www.youtube.com/watch?v=GWEU9s-1Yio]
געוואָרן נאָך בּנים און בָּנוֹת. 14 און דאָס זיַינען די שֵׁמוֹת פון די וואָס זיַינען
אים ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14; 9:5
https://www.youtube.com/watch?v=GWEU9s-1Yio] געוואָרן אין ירושלים: שַׁמוּעַ,
און שוֹבב, און נתן [זען מִרְיָם בַּת נתן בֶּן דָּוִד, לוקס 3:31; דברי הימים א 3:5]
און שלֹמֹה [זען יוֹסֵף בֶּן שלֹמֹה בֶּן דָּוִד, מתי 1:6-7,16]; 15 און יִבחָר, און
אֱלישוּעַ, און נפג, און יָפִיע; 16 און אֱלישָׁמָע, און אֱלְיָדָע, און אליפלט. 17 און
די פלִשתים האָבן שמע [זען "שמע" ישעיהו 52:15-53:12] אַז מע האָט משח
דָּוִדן פאַר מלך איבער ישראל, און כּל פלִשתים זיַינען עלה [זען "עלה" ישעיהו
53:2] צו בקש דָּוִדן. האָט דָּוִד שמע [זען "שמע" בראשית 22:18; ישעיהו
52:15; דברים 18:15], און ער האָט ירד צו דער מצוּדָה. 18 און די פלִשתים
זיַינען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9]
און האָבן זיך נטש אין עמק רפאים. 19 און האָט דָּוִד שאל [זען "שאל"
תהלים 2:7-12] בּיַי ה', אַזוי צו אמר: זאָל איך עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2]
אקעגן די פלִשתים? וועסטו זיי נתן [זען "נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי
2:7-9] אין מיין יָד? האָט ה' אמר צו דָּוִדן: עלה! וואָרעם נתן וועל איך נתן די

פלִשתים אין דײַן יָד. 20 איז דָוִד בוא אין בעל-פרצים, און דָוִד האָט זײ
דאָרטן נכה, און ער האָט אמר: ה׳ האָט פרץ מײַנע פײַנט פאַר מיר, אַזוי ווי
פרץ פון מַיִם. דעריבער האָט מען קרא דעם שֵׁם פון יענעם מקוֹם
בעַל-פרָצים. 21 און זײ האָבן דאָרטן עזב [זען "עזב" תהלים 22:2] זײערע
עצבים, און דָוִד און זײַנע אנשים האָבן זײ נשׂא [זען ישעיה 53:12]. 22 און די
פלִשתים זײַנען יסף עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2], און האָבן זיך נטש אין
עמק רפאים. 23 האָט דָוִד שאל [זען "שאל" תהלים 2:7-12] בײַ ה׳, און ער
האָט אמר: זאָלסט נישט עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2]; סבב זיך אויס
הינטער זײ, און זאָלסט בוא [זען "בוא" בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6;
מלאכי 3:1; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] אויף זײ פון אקעגן די בָּכָה. 24 און עס וועט
זײן, אַז דו שמע א גערויש פון צעדה אין די שפיצן פון די בכאים [בָּכָה],
דעמאָלט זאלסטו חרץ, וואָרעם דעמאָלט איז ה׳ יצא [זען "יצא" ישעיהו
11:1-10; מיכה 5:1] דיר פארויס, צו נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4;
50:6] אין דעם מַחֲנֶה פון די פלִשתים. 25 און דָוִד האָט אַזוי עשׂה [זען "עשׂה"
ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] אַזוי ווי ה׳ האָט אים צוה, און ער האָט נכה די
פלִשתים פון גֶבע ביז דו בוא קיין גזר.

שמלב6

1 און דָוִד האָט ווידער אסף כּל בחר אין ישראל, 30,000 אִיש. 2 און דָוִד איז
קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2] און איז הלך מיט כּל הָעָם [זען
"עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] וואָס מיט אים פון
בעַלֵי-יהודה, צו עלה פון דאָרטן דעם אָרון האלוקים, וואָס אויף אים ווערט
קרא השם דער שֵׁם פון ה׳ צבאות וואָס ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5; זכריה
6:11-13] אויף די כרובים. 3 און זײ האָבן רכב דעם אָרון האלוקים אויף א
עגלה חדשה, און האָבן אים נשׂא פון בית אבינדב וואָס אין גִבעָה. און עוּזָה
און אחיו׳ די בני אבינדבן האָבן נהג דעם עגלה חדשה. 4 און אַז זײ האָבן אים
נשׂא פון בית אבינדב וואָס אין גִבעָה, מיט דעם אָרון האלוקים, איז אחיו׳ הלך
פארויס פאַרן הָארון. 5 און דָוִד און דאָס כּל בית ישראל האָבן שׂחק פאַר ה׳
אויף כּל [כּלי-זֶמֶר פון] בּרוֹש, און אויף כּנֹרות [כּנוֹר], און אויף נבלים [נֶבֶל],
און אויף תֹּף, און אויף מנענעים, און אויף צלצלים. 6 און ווי זײ זײַנען בוא [זען

"בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] ביזן גֹּרֶן פון נָכון,
האָט עוּזָּה שלח זיין יָד צום אָרון האלוקים, און האָט אים אחז, וואָרעם די
בָקָר האָבּן שמט. 7 האָט דער אף ה' חרה אויף עוּזָּהן, און ה' האָט אים
דאָרטן נכה פאַר דעם שַׁל [זען במדבר 4:15]. און ער איז דאָרטן מות לעבן
דעם אָרון האלוקים. 8 און דָוִדן האָט חרה פאַר וואָס ה' האָט פרץ א פֶּרֶץ
אויף עוּזָּהן. און מע קרא יענעם מקוֹם פֶּרֶץ-עוּזָּה ביז אויף היום הזה. 9 און
דָוִד האָט ירא געהאַט פאַר ה' יום ההוא, און ער האָט אמר: ווי אַזוי זאָל דער
אָרון ה' בוא [זען "בוא" בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; מלאכי 3:1; חגי 2:7-9;
זכריה 9:9] צו מיר? 10 און דָוִד האָט נישט אבה צו סור דעם אָרון ה' צו זיך
אין עיר דָוִד, און דָוִד האָט אים נטה צו דעם בית עוֹבד-אֱדוֹמען פון גַּת. 11
און דער אָרון ה' איז ישב אין בית עובד אדם פון גַּת 3 חדשים. און ה' האָט
ברך עוֹבד-אדומען און זיין כֹּל בית. 12 איז נגד געוואָרן דעם מלך דָוִדן, אַזוי
צו אמר: ה' האָט ברך דאָס בית עוֹבד-אדוֹמען און כֹּל וואָס געהערט צו אים,
בַּעֲבוּר דעם אָרון האלוקים. איז דָוִד הלך, און האָט עלה דעם אָרון האלוקים
פון בית עוֹבד-אדום צו עיר דָוִד, מיט שִׂמחה. 13 און עס איז געווען, ווי די
נֹשְׂאֵי אָרון ה' זײַנען צעד 6 צעדים, אַזוי האָט ער זבח א שׁוֹר און א מְרִיא. 14
און דָוִד האָט כרכר [כרר] מיטן כֹּל עֹז פאַר ה'; און דָוִד איז געווען חגר אין א
אפוד בד. 15 און דָוִד און דאָס כֹּל בית ישראל, האָבּן עלה דעם אָרון ה' מיט
תרוּעה און מיט קוֹל שופר. 16 און עס איז געווען, ווי דער אָרון ה' איז בוא
אין עִיר דָוִד, אַזוי האָט מִיכל בַּת שָׁאוּלן שקף דורכן חַלּוֹן, און האָט ראה דעם
מלך דָוִדן פזז און כרר פאַר ה', און זי האָט אים בזה [זען "בזה," ישעיהו 53:3]
אין איר לֵב. 17 און זיי האָבּן געבראַכט דעם אָרון ה', און האָבּן אים יצג אויף
זיין מקום, אין דעם אֹהֶל וואָס דָוִד האָט פאַר אים נטה. און דָוִד האָט עלה
עֹלוֹת [עוֹלָה] און שלמים פאַר ה'. 18 און אַז דָוִד האָט כלה עלה די עוֹלָה און
די שלמים, האָט ער ברך הָעָם אין דעם שֵׁם פון ה' צבָאות. 19 און ער האָט
חלק דעם כֹּל הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי],
דעם כֹּל המון ישראל, פון אן אִיש ביז אן אִשָּׁה, איטלעכן א חלֹה לֶחֶם, און אן
אֶשְׁפָּר, און אן אשישה. און דאָס כֹּל הָעָם איז הלך איטלעכער צו זיין בית. 20
און דָוִד האָט זיך שוב צו ברך [זען "ברך" בראשית 22:18] זיין בית [זען "בית"
ירמיהו 31:30(31)-33(34) https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE]. איז
מִיכל בַּת שָׁאוּלן יצא דָוִדן צו אנטקעגן, און האָט אמר: וואָס פאַר א כבוד

האָט זיך הַיּוֹם אנגעטאָן מלך ישראל, ווען ער האָט זיך הַיּוֹם גלה פאַר די
אויגן פון די אמהוֹת [אָמָה] פון זײַנע עבדים, אַזוי ווי גלה זיך גלה איינער פון
די רקים [ריק]! 21 האָט דָוִד אמר צו מיכלען: פאַר ה' וואָס האָט בחר מיך
איידער אָבִיךָ און איידער דײַן כּל בית, מיך צו צוה פאַר א נגיד [זען "נגיד"
דניאל 9:25-26] איבער עַם ה', איבער ישראל; פאַר ה' וועל איך מיך שׂחק. 22
און איך וועל זיך נאָך קלל ווי דאָס, און וועל זיין שָׁפל אין מײַנע אויגן. און
מיט די אמהוֹת [אַמָּה] וואָס דו אמר, מיט זיי איך זיך אכָּבֵדה [כבד]. 23 און
מִיכל בַּת שָׁאולן, זי האָט נישט געהאַט קיין יֶלֶד ביז דעם איר יוֹם מות [זען
"מות" ישעיהו 53:9].

שמלב7

1 און עס איז געווען, אַז דער מלך האָט זיך ישב אין זיין בית, און ה' האָט
אים נוח [זען "נוח" ישעיהו 11:1-10] רונד ארום פון כּל זיין פײַנט, 2 האָט דער
מלך אמר צו נתן דעם נביא: ראה נָא, איך ישב אין א בית פון ארזים, און דער
אָרון האלוקים ישב אין יריעה. 3 האָט נתן אמר צום מלך: כּל וואָס אין דײַן
לֵב הלך עשׂה, וואָרעם ה' איז מיט דיר. 4 און עס איז געווען, אין לָיְלָה ההוּא,
איז דאָס דבר-ה' געווען צו נתנען, אַזוי צו אמר: 5 הלך און זאָלסט אמר צו
עבדי [זען "עבדי" ישעיהו 53:11], צו דָוִדן: אַזוי האָט ה' אמר: ווילסט דו דען
מיר בנה [זען "בנה" דניאל 9:25] א בית צום ישב פאַר מיר? 6 אַז איך האָב
נישט ישב אין א בית פון דעם יוֹם וואָס איך האָב עלה די בְּנֵי-יִשְׂראל פון
מצרִים און ביז אויף היום הזה, נײַערט איך פלעג הלך אין אן אֹהֶל און אין א
מִשכן. 7 אומעטום ווו איך בין הלך צווישן כּל בני ישראל, צי האָב איך א דבר
דבר מיט איינעם פון די שבטים פון ישראל, וואָס איך האָב צוה צו רעה עַמִּי
ישראל, אַזוי צו אמר: לָמָּה האָט איר מיר נישט בנה [זען "בנה" דניאל 9:25] א
בית ארזים? 8 און אַצונד, זאלסטו אַזוי אמר צו עבדי [זען ישעיה 53:11], צו
דָוִדן: אַזוי האָט אמר ה' צבאות: איך האָב דיך לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8;
זכריה 6:11-13; 11:13] פון דעם נָוֶה, פון הינטער די צאָן, צו זיין נגיד [זען
דניאל 9:25] איבער עַמִּי, איבער ישראל. 9 און איך בין געווען מיט דיר
אומעטום ווו דו ביסט הלך, און איך האָב כרת [זען "כרת" דניאל 9:26] כּל
דײַנע פײַנט פון פאַר דיר; און איך וועל דיר עשׂה א שֵׁם גדוֹל, אַזוי ווי דער שֵׁם

פון די גדולים וואָס בָּאָרֶץ. 10 און איך וועל שׂום מקוֹם פאַר עַמִּי, פאַר
ישראל, און וועל אים נטע, ער זאָל שכן [זען "שכן" יוחנן 1:14] אויף זיין תחת
[זען בראשית 22:13, תחת בְּנוֹ; זען ישעיהו 53:5,8, תחת לנו], און מער נישט
זיין רגז; און בּני עַוְלָה זאָלן אים מער נישט ענה אַזוי ווי רִאשׁוֹנה, 11 פון דעם
יוֹם וואָס איך האָבּ צוה שופטים [שפט] איבער עַמִּי ישראל; און איך וועל דיך
נוח פון כּל דיַינע פיַינט. און ה' נגד דיר, אַז ה' וועט דיר עשׂה א בּית [זען
מלכים א 6:1]. 12 אַז דיַינע טעג וועלן מלע ווערן, און וועסט זיך שכב מיט
אבתיך, וועל איך קום דיַין זֶרע נאָך דיר [זען שמואל ב 5:14], דעם וואָס וועט
יצא פון דיַינע מֵעֶה [זען לוק' 3:31; מתי 1:6], און איך וועל כון זיין מלוכה [זען
דניאל 7:13-14]. 13 ער וועט בנה א בּית פאַר מיין שֵׁם, און איך וועל כון דעם
כִּסֵּא פון זיין מלוכה עַד עוֹלָם. 14 איך וועל אים זיין פאַר אן אב, און ער וועט
מיר זיין פאַר א בּן [זען תהלים 2:7; 89:20-37], אַז ווען ער העוה [עוה], וועל
איך אים יכח מיט דער שבש פון אנשים, און מיט די נגע [זען "נגע" ישעיהו
53:4] פון בּני אדם. 15 אָבער מיין חֶסֶד וועט זיך נישט סור פון אים, אַזוי ווי
איך האָבּ סור פון שָׁאוּלן, וועמען איך האָבּ סור פון פאַר דיר. 16 און דיַין בּית
און דיַין מלוכה וועלן עד עוֹלָם זיין אמן פאַר דיר; דיַין כִּסֵּא וועט זיין כון עַד
עוֹלָם. 17 אַזוי ווי כּל די דאָזיקע ווערטער, און אַזוי ווי די דאָזיקע כּל חִזָּיוֹן,
אַזוי האָט נתן דבר צו דָוִדן. 18 און דער מלך דָוִד איז בוא און האָט זיך ישב
פאַר ה', און האָט אמר: ווער בין איך, אֲדֹנָי ה', און ווער איז מיין בּית, וואָס דו
האָסט מיך געבראכט ביז אַהער? 19 און דאָס איז נאָך געווען קטן אין דיַינע
אויגן, אֲדֹנָי ה', און דו האָסט אויך דבר וועגן בּית עבדך לְמֵרָחוֹק, וואָס דאָס
איז נאָר דער תּוֹרת הָאָדָם, אֲדֹנָי ה'. 20 און וואָס יסף נאָך זאָל דָוִד דבר [זען
"דבר" ישעיהו 7:10-14] צו דיר? דו ידע דאָך דיַין עֶבֶד, אֲדֹנָי ה'. 21 בַּעֲבוּר דיַין
דבר, און לויט דיַין לֵב, האָסטו עשׂה צו לאָזן ידע דיַין עֶבֶד די דאָזיקע כּל
גדולה. 22 דעריבער ביסטו גָדוֹל, אֲדֹנָי ה', וואָרעם נישטא אַזאַ ווי דו, און
נישטא קיין אלוקים אחוץ דיר, לויט כּל וואָס מיר האָבּן שמע [זען "שמע"
ישעיהו 52:15-53:12] מיט אונדזערע אוזנים. 23 און וואסער גּוֹי אחָד אויף
הָאָרֶץ איז אַזוי ווי דיַין עם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע
עמי] אַזוי ווי ישראל, וואָס אלוקים איז הלך פדה זיך צו הָעָם, און זיך צו שׂום
א שֵׁם, און צו עשׂה לָכֶם הגדוּלה, און נֹראוֹת, פאַר דיַין אֶרֶץ, פון פאַר דיַין עם
[זען "עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] וואָס דו האָסט דיר

פדה פון מצרַיִם, גוֹיִם מיט זייערע אלוקים? 24 און דו האָסט דיר כון דײַן עם
[זען "עמי" ישעיהו 53:8, כִּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] ישראל דיר צו הָעָם
עַד עוֹלָם, און דו, ה', ביסט געוואָרן זיי צום אלוקים. 25 און אַצונד, ה'
אלוקים, דאָס דבר וואָס דו האָסט דבר וועגן דײַן עֶבֶד [זען "עֶבֶד" ישעיהו
53:11] און וועגן זיין בית, זײַ מקיים עַד עוֹלָם, און עשֹׂה אַזוי ווי דו האָסט
דבר. 26 און זאָל גדל ווערן דײַן שֵׁם עַד עוֹלָם, אַזוי צו אמר: ה' צבאות איז
אלוקים איבער ישראל; און דאָס בית פון דײַן עֶבֶד דָוִדן זאָל זיין כון פאַר דיר.
27 וואָרעם דו, ה' צבאות אלוקי ישראל, האָסט גלה צו דעם אֹזֶן פון דײַן עֶבֶד,
אַזוי צו אמר: איך וועל דיר בנה א בית; דעריבער האָט דײַן עֶבֶד מצא בײַ זיך
לֵב צו פלל צו זיין צו דיר די דאָזיקע תפילה. 28 און אַצונד, אֲדֹנָי ה', דו ביסט
האלוקים, און דײַנע דברים מוזען זיין אמת, און דו האָסט דבר צו דײַן עֶבֶד
דאָס דאָזיקע טוֹבָה; 29 דעריבער אַצונד יאל! און בענטש! [ברך!] דאָס בית
פון דײַן עֶבֶד צו זיין לְעוֹלָם פאַר דיר, וואָרעם דו אֲדֹנָי ה' האָסט דבר; און פון
דײַן ברכה זאָל דאָס בית פון דײַן עֶבֶד ברך ווערן לְעוֹלָם.

שמלב8

1 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דָוִד נכה די פלִשתים, און האָט זיי כנע,
און דָוִד האָט לקח מֶתֶג-הָאַמָּה פון דער יָד פלִשתים. 2 און ער האָט נכה
מואב, און האָט זיי מדד מיט א חֶבֶל, זיי השכב [שכב] אויף ארצה; און ער
האָט מדד 2 חֶבֶל צו מות, און פולע חֶבֶל צו לאָזן חיה. און מואב איז געוואָרן
צו דָוִדן עבדים וואָס ברענגען מִנחָה. 3 און דָוִד האָט נכה הַדַדעֶזֶר בֶּן רחובן,
מלך צוֹבה, בעת ער איז הלך צו שוב זיין יָד בײַם נָהָר פרת. 4 און דָוִד האָט
לכד פון אים 1,700 פרשים, און 20,000 אִיש רגלי; און דָוִד האָט עקר כֹּל
הרכב, אָבער יתר פון זיי 100 רכב. 5 איז ארם פון דמשק בוא צו עזר הַדַדעֶזֶר
מלך צוֹבה, און דָוִד האָט נכה פון ארם 22,000 אִיש. 6 און דָוִד האָט שׂוֹם
נצבים אין ארם פון דמשק, און ארם איז געוואָרן צו דָוִדן עבדים וואָס
ברענגען מִנחָה. און ה' האָט ישע דָוִדן אומעטום ווו ער איז הלך. 7 און דָוִד
האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] די שלטי [שֶׁלֶט]
הַזָּהָב וואָס זײַנען געווען אויף עבדים פון הַדַדעֶזֶר, און ער האָט זיי געבראַכט
קיין ירושלים. 8 און פון בֶּטַח און פון בֵּרוֹתַי, ערים פון הַדַדעֶזֶר, האָט דער

מלך דָּוִד לקח נחֹשֶׁת הרבה מאֹד. 9 און תּוֹעִי מלך חַמת האָט שמע [זען
"שמע" ישעיהו 52:15-53:12] אַז דָּוִד האָט נכה דעם כּל חיל פון הַדַדעֶזֶרן, 10
און תּוֹעִי האָט שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] בְּנוֹ יוֹרמען צום מלך דָּוִד, אים צו
שאל אויף שלוֹם און אים צו ברך, פאַר וואָס ער האָט לחם מיט הַדַדעֶזֶרן, און
אים נכה, וואָרעם הַדַדעֶזֶר האָט געהאַט מלחמה מיט תּוֹעִין; און ער האָט
געבראַכט מיט זיך כּלים פון כֶּסֶף און כּלים פון זהב און כּלים פון נחֹשֶׁת. 11
זיי אויך האָט דער מלך דָּוִד קדש צו ה', מיט דעם כֶּסֶף און דעם זָהָב וואָס ער
האָט קדש פון כּל גּוֹיִם וואָס ער האָט כּבשׁ: 12 פון ארם, און פון מואב, און
פון בּני עמּון, און פון די פּלִשׁתים, און פון עֲמָלֵק, און פון דעם שלל [זען
"שלל" ישעיהו 53:12] פון הַדַדעֶזֶר בּן רחובן, מלך צוֹבה. 13 און דָּוִד האָט זיך
עשׂה א שם, ווען ער האָט זיך שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה 13:7] פון
נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6] אדום אין גֵּיא מֶלַח 18,000 אִיש.
14 און ער האָט שׂוֹם נצִבים אין אדום; אין כּל אדום האָט ער שׂוֹם נצִבים. און
כּל אדום איז געוואָרן עבדים צו דָּוִדן. און ה' האָט ישע דָּוִדן אומעטום ווו ער
איז הלך. 15 און דָּוִד האָט מלך איבער כּל ישׂראל. און דָּוִד האָט עשׂה [זען
"עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] משׁפט און צדקה צו זיין כּל עם [זען
"עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי]. 16 און יוֹאָב בּן צרוּיָהו
איז געווען איבערן צָבָא; און יהוֹשׁפט בּן אחילודן, דער מזכּיר; 17 און צָדוֹק
בּן אחיטובן, און אחימֶלֶך בּן אביתרן, כֹּהנים; און שרָיָה, דער סוֹפר; 18 און
בּנָיָהו בּן יהוֹיָדעֶן, איבער די כּרתים און די פּלֵתים; און די בּני דָּוִדן זיַינען
געווען כֹּהֲנים [זען תהילים 110:4].

שמלב9

1 און דָּוִד האָט אמר: איז עוֹד ווער דאָ וואָס איז יתר פון בּית שָׁאוּל, אַז איך
זאָל קענען עשׂה מיט אים חֶסֶד בַּעֲבוּר יהונתן? 2 איז געווען פון בּית שָׁאוּל אן
עֶבֶד וואָס שמוֹ [זען "שמוֹ" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז
בעל אותו שם פון משיח] איז געווען ציבאָ; האָט מען אים קרא צו דָּוִדן, און
דער מלך האָט צו אים אמר: ביסט דו ציבאָ? האָט ער אמר: עַבְדֶּךָ! 3 האָט
דער מלך אמר: איז נישׁטא מער עמעצער פון בּית שָׁאוּל, אַז איך זאָל קענען
עשׂה [זען "עשׂה" ישעיהו 53:9] מיט אים חֶסֶד אלוקים? האָט ציבאָ אמר צום

מלך: פאראן עוֹד א בֵּן יהונתנען, נְכֵה אויף די רגלים [זען "רגלים" תהלים 22:17]. 4 האָט דער מלך צו אים אמר: אַווּ איז ער? האָט ציבאָ אמר צום מלך: הנה, ער איז אין בית מכיר בֵּן עַמיאלן אין לוֹ-דבר. 5 האָט דער מלך דָּוִד שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1], און האָט אים לקח פון דעם בית מכירן בֵּן עַמיאלן פון לוֹ-דבר. 6 און מפיבוֹשת בֵּן יהונתן בֵּן שָׁאולן איז בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו דָּוִדן, און ער איז נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] אויף זיין פנים, און האָט זיך שחה. האָט דָּוִד אמר: מפיבוֹשת! האָט ער אמר: הנה עַבדך. 7 האָט דָּוִד צו אים אמר: זאָלסט נישט ירא האָבּן, וואָרעם עשׂה וועל איך עשׂה מיט דיר חֶסֶד בַּעֲבוּר אָבִיךָ יהונתנן, און איך וועל דיר שוב דאָס כּל שָׂדֶה אָבִיךָ שָׁאולן, און דו וועסט אכל לֶחֶם בּיַי מיין טיש תמיד [זען משיח בֵּן דודס טיש, קור"א 11:23-34]. 8 האָט ער זיך שחה און האָט אמר: וואָס איז דיַין עֶבֶד, אַז דו זאָלסט זיך פנה אויף אַזאַ טויטן כּלב [זען "כּלב" תהלים 22:17] ווי איך? 9 און דער מלך האָט קרא ציבאָן, נער שָׁאול, און האָט צו אים אמר: כּל וואָס האָט געהערט צו שָׁאולן און צו זיין כּל בית, האָבּ איך נתן [זען "נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 2:7-9] צו בֵּן אֲדֹנֶיךָ. 10 און וועסט עבד פאַר אים די אֲדָמָה, דו און דיַינע בּנים, און דיַינע עבדים, און וועסט אריַינברענגען די לֶחֶם, און עס וועט זיין פאַר בֵּן אֲדֹנֶיךָ פאַר לֶחֶם צו אכל; און מפיבוֹשת בֵּן אדֹנֶיךָ וועט אכל לֶחֶם בּיַי מיין טיש תמיד. און ציבאָ האָט געהאַט 15 בּנים און 20 עבדים. 11 האָט ציבא אמר צום מלך: אַזוי ווי כּל וואָס אֲדֹנִי הַמֶּלֶך צוה זיין עֶבֶד, אַזוי וועט דיַין עֶבֶד עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9]. און מפיבוֹשת אכל [זען "אכל" בראשית 2:17; מתי 25:46; יחונן 3:3] אויך בּיַי מיין טיש אַזוי ווי איינער פון דעם בְּנֵי המלך. 12 און מפיבוֹשת האָט געהאַט א בֵּן קָטָן וואָס שמוֹ [זען "שמוֹ" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח] איז געווען מיכא. און די כּל מוֹשַׁב בית ציבאָ איז געווען עבדים צו מפיבוֹשתן. 13 און מפיבוֹשת איז ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5; זכריה 6:11-13] אין ירושלים, וואָרעם בּיַים שולחן המלך האָט ער תמיד אכל. און ער איז געווען א פִּסֵּחַ אויף זיַינע ביידע רגלים [זען תהלים 22:17].

1 און עס איז געווען אחרי־כן, איז מות מלך פון בני עמון, און בְּנוֹ חָנון איז
געוואָרן מלך אויף זיין תחת [זען "תחת" בראשית 22:13 און דניאל 9:26 "יכרת
משיח ואין לו" און ישעיהו 53:4-8]. 2 האָט דָוִד אמר: לאמיך עשׂה חֶסֶד מיט
חָנון בֶּן נחשן, אַזוי ווי אָבִיו האָט עשׂה חֶסֶד מיט מיר. און דָוִד האָט שלח [זען
"שלח" מלאכי 3:1] דורך זײַנע עבדים אים צו נחם נאָך אָבִיו. און עבדים פון
דָוִד זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה
9:9] אין אֶרֶץ בני עמון. 3 האָבן די שׂרים פון בני עמון אמר צו חָנון אדניהֶם:
צי מיינסטו אַז דָוִד וויל כבוד אָבִיךָ, וואָס ער האָט שלח צו דיר מנחמים
[נחם]? דאָך נאָר חקר די עִיר און זי אויסצוקוקן און זי הפך האָט דָוִד שלח
זײַנע עבדים צו דיר. 4 האָט חָנון לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה
6:11-13; 11:13] עבדים פון דָוִד און האָט זיי גלח א האלבע בארד, און כרת
זייערע מדוּ אין חצי, ביז זייער שֵׁת, און זיי שלח. 5 האָט מען נגד דָוִדן, און ער
האָט שלח זיי צו אנטקעגן, וואָרעם די אנשים האָבן זיך כלם מאֹד. און דער
מלך האָט אמר: ישב! [זען "ישב" הושע 3:4-5; זכריה 6:11-13] אין יריחו ביז
אײַער בארד וועט צמח [זען צמח זכריה 6:11-12], און איר וועט זיך שוב. 6
האָבן בני עמון ראה אַז זיי האָבן זיך באש בײַ דָוִדן, און בני עמון האָבן שלח
און שׂכר ארם פון בית-רחוב, און ארם פון צוֹבא, 20,000 רגלי, און מלך
מעכה מיט 1,000 אִיש, און די אנשים פון טוב, 12,000 אִיש. 7 האָט דָוִד שמע
[זען "שמע" ישעיהו 52:15], און ער האָט שלח יוֹאָבן און כֹּל הַצָּבָא הגבורים. 8
און בני עמון זײַנען יצא [זען "יצא" ישעיהו 11:1-10; מיכה 5:1], און האָבן ערך
מלחמה בײַם פתח פון שער; און ארם פון צוֹבא און רחוב, און די אִיש טוב
און פון מעכה, זײַנען געווען באזונדער אין שָׂדֶה. 9 און יוֹאָב האָט ראה אַז
דער פראנט פון דער מלחמה איז קעגן אים פון פארנט און פון אחוֹר; האָט
ער בחר פון כֹּל בחר אין ישראל, און ערך אקעגן ארם. 10 און דאָס יתר הָעָם
[זען "עמי" ישעיהו 53:8, כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] האָט ער נתן [זען
"נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 2:7-9] אויף דער יָד פון אחיו אבישַׁי, און ער
ערך אקעגן די בני עמון. 11 און ער האָט אמר: אויב ארם וועט זיין חזק פון
מיר, וועסטו מיר זיין צו ישוּעָה, און אויב בני עמון וועלן זיין חזק פון דיר,
וועל איך דיר הלך צו ישע. 12 חזק! און לאמיר זיך חזק, פאַר עַמֵּנוּ [זען "עמי"
ישעיהו 53:8, כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] און פאַר די ערים פון אלוקינו;

און זאָל ה' עשׂה וואָס איז הטוֹב אין זײַנע אויגן. 13 און יוֹאָב און דאָס כּל
הָעָם וואָס מיט אים האָבּן נגש אויף מלחמה קעגן ארם, און זיי זײַנען נוס
פאַר אים. 14 און ווי בּני עמּון האָבּן ראה אַז ארם איז נוס, אַזוי זײַנען זיי נוס
פאַר אבישַׁיִן, און זײַנען בּוא אין עִיר. און יוֹאָב האָט זיך שוב פון בּני עמּון, און
איז בּוא קיין ירושלים. 15 און ארם האָט ראה אַז ער איז נגף געוואָרן פאַר
ישראל, און זיי האָבּן זיך אסף אין איינעם. 16 און הַדַדעֶזֶר האָט שלח און יצא
ארם וואָס פון יענער זייט נָהָר; און זיי זײַנען בּוא קיין חֵילָם, מיט שוֹבך שַׂר
צָבָא הַדַדעֶזֶרן זיי פארויס. 17 איז נגד געוואָרן דָוִדן, און ער האָט אסף כּל
ישראל, און איז עבר דעם ירדן, און בּוא קיין חֵילָם. און ארם האָט זיך ערך
אקעגן דָוִדן, און זיי האָבּן לחם מיט אים. 18 און ארם איז נוס פאַר ישראל,
און דָוִד האָט הרג פון ארם 700 רֶכֶב, און 40,000 פרשים; און שוֹבך זייער שַׂר
צָבָא האָט ער נכה, און ער איז דאָרטן מות. 19 און כּל מלכים, די עבדים פון
הַדַדעֶזֶרן, האָבּן ראה אַז זיי זײַנען נגף געוואָרן פאַר ישראל, און זיי האָבּן
געמאַכט שלום [זען קור"ב 5:20] מיט ישראל, און האָבּן זיי עבד. און ארם
האָט ירא געהאַט ווידער צו ישע בּני עמּון.

שמלב11

1 און עס איז געווען בּיַים תשוּבה פון שָׁנָה, אין דער צײַט וואָס די מלכים יצא
[אויף מלחמה], האָט דָוִד שלח יוֹאָבן און זײַנע עבדים מיט אים, און כּל
ישראל, און זיי האָבּן שחת [זען "שחת" תהלים 16:10
https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE] בּני עמּון, און האָבּן צור אויף
רָבָּה. און דָוִד איז ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5; זכריה 6:11-13] אין ירושלים. 2
און עס איז געווען קעגן עֶרֶב, איז דָוִד קום פון זיין משכּב, און איז הלך אויפן
גַּג פון בּית המלך, און האָט ראה פון גַּג אַן אִשָׁה זיך רחץ; און די אִשָׁה איז
געווען טוֹבת מַראֶה מאֹד. 3 האָט דָוִד שלח און זיך דרש [זען "דרש" דברים
18:19] אויף דער אִשָׁה, און מע האָט אמר: הֲלוֹא: דאָס איז בַּת-שבע בַּת
אלִיעָמען, די אִשָׁה פון אוריה דעם חִתִּי. 4 האָט דָוִד שלח מלאכים און ער
האָט לקח איר, און זי איז צו אים בּוא און ער איז שכב מיט איר; און זי האָט
זיך נאָר וואָס געהאַט קדש פון איר טֻמְאָה. און זי האָט זיך שוב צו איר בּית. 5
און די אִשָׁה איז הרה געוואָרן, און זי האָט שלח און נגד דָוִדן, און אמר: הָרָה

אנֹכִי. 6 האָט דָוִד שלח צו יוֹאָבן: שלח! צו מיר אוריה דעם חִתִּי. און יוֹאָב האָט
שלח אוריהן צו דָוִדן. 7 איז אוריה צו אים בוא און דָוִד האָט זיך שאל אויף
דעם שלום פון יוֹאָבן, און אויף דעם שלום פון הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8,
כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי], און אויף דעם שלום פון דער מלחמה. 8 און
דָוִד האָט אמר צו אוריהן: ירד! צו דײַן בית, און רחץ דײַנע רגלים. איז אוריה
יצא [זען ישעיהו 10-11:1; מיכה 5:1] פון בית המלך, און נאָך אים איז יצא
[זען ישעיהו 10-11:1; מיכה 5:1] א מַשְׂאַה המלך. 9 אָבער אוריה האָט זיך
שכב בײַם פתח בית המלך מיט כּל עבדים פון אדניו, און האָט נישט ירד צו
זיין בית. 10 האָט מען נגד דָוִדן, אַזוי צו אמר: אוריה האָט נישט ירד צו זיין
בית. און דָוִד האָט אמר צו אוריהן: הֲלוֹא? דו בוא פון דֶּרֶךְ, לָמָּה האָסטו נישט
ירד צו דײַן בית? 11 האָט אוריה אמר צו דָוִדן: דער אָרון און ישראל און
יהודה ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5; זכריה 6:11-13] אין סֻכּוֹת, און אדני יוֹאָב
און די עבדים פון אדני חנה אויפן שָׂדֶה, און איך זאָל בוא אין מיין בית צו
אכל און צו שתה, און צו שכב מיט מיין אִשָׁה? אַזוי ווי דו חי, און אַזוי ווי דײַן
נפש חי, אויב איך וועל עשֹׂה די דאָזיקע זאַך! 12 האָט דָוִד אמר צו אוריהן:
ישב דאָ אויך הַיּוֹם, און מחר וועל איך דיך שלח. איז אוריה ישב אין ירושלים
יום ההוא און אויף מחרת. 13 און דָוִד האָט אים קרא, און ער האָט אכל בײַ
אים און שתה: און ער האָט אים שכר. אָבער אין עֶרֶב איז ער יצא זיך צו שכב
אויף זיין משכב מיט די עבדים פון אדניו, און צו זיין בית האָט ער נישט ירד.
14 און עס איז געווען אין דער בוקר, האָט דָוִד כתב א סֵפֶר צו יוֹאָבן, און
שלח דורך דער יָד פון אוריהן. 15 און ער האָט כתב אין דעם סֵפֶר [זען התג'
20:12] אַזוי צו אמר: יהב אוריהן אקעגן דעם פראנט פון דער מלחמה
החזקה, און שוב אײַך פון הינטער אים, כדי ער זאָל נכה ווערן און מות. 16
און עס איז געווען, אַז יוֹאָב האָט שמר אויף דער עִיר, האָט ער נתן אוריהן
אויף דעם מקום וואָס ער האָט ידע אַז דאָרטן זײַנען דאָ אנשי חיל. 17 און די
אנשים פון עִיר זײַנען יצא, און האָבן לחם מיט יוֹאָבן, און עס זײַנען נפל [זען
"נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל
12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] פון הָעָם, פון עבדים פון דָוִד, און אויך אוריה
דער חִתי איז מות. 18 און יוֹאָב האָט שלח און נגד דָוִדן כּל דברי המלחמה.
19 און ער האָט צוה דעם מלאך אַזוי צו אמר: אַז דו כלה כּל דברי המלחמה
צו דבר צו המלך, 20 אויב דער חֵמָה פון דעם מלך וועט עלה, און ער וועט

אמר צו דיר: מַדוּעַ האָט איר נגש צו דער עִיר צו לחם? האָט איר נישט ידע אַז זיי וועלן ירה פון דער חוֹמָה? 21 ווער האָט נכה [זען "נכה" ישעיהו 10-11:1; 53:4; 50:6] אבימֶלֶך בֵּן ירובשֶׁתן? הֲלוֹא? אַן אִשָּׁה שלך אויף אים אַן אויבערשטן מילשטיין פון דער חוֹמָה, און ער איז מות אין תבץ? לָמָּה האָט איר נגש צו דער חוֹמָה? זאלסטו אמר: אויך דײַן עֶבֶד אוריה דער חִתי איז מות. 22 איז הלך דער מלאך, און ער איז בוא און האָט נגד דָּוִדן כּל וועגן וואָס יוֹאָב האָט אים שלח. 23 און דער מלאך האָט אמר צו דָּוִדן: יא, די אנשים זײַנען געווען גבר פון אונדז, און זיי זײַנען יצא צו אונדז אין שָׂדֶה, און מיר האָבן זיך היה אויף זיי ביזן פתח השער. 24 און די מוראים האָבן ירה אויף דײַנע עֶבֶד פון דער חוֹמָה, און עס זײַנען פון דעם עבדים פון המלך מות, און אויך דײַן עֶבֶד אוריה דער חִתי איז מות. 25 האָט דָּוִד אמר צום מלאך: אַזוי זאלסטו אמר צו יוֹאָבן: "זאָל נישט זיין רעע אין דײַנע אויגן די דאָזיקע זאַך, וואָרעם די חֶרֶב אכל, אַזוי צי אַזוי; חזק! דײַן מלחמה אקעגן דער עִיר, און הרס זי"; און חזק אים. 26 און די אִשָּׁה פון אוריה דעם חִתי האָט שמע אַז איר אִיש אוריה איז מות [זען "מות" ישעיהו 53:9], און זי האָט ספד אויף איר בעל. 27 און ווי די אבל איז עבר, אַזוי האָט דָּוִד שלח און האָט זי אסף אין זיין בית, און זי איז אים געוואָרן פאַר אַן אִשָּׁה. און זי האָט אים ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14 https://www.youtube.com/watch?v=GWEU9s-1Yio] בֵּן. און די זאַך וואָס דָּוִד האָט עשׂה איז געווען רעע אין די אויגן פון ה'.

שמלב12

1 און ה' האָט שלח [זען "שלח" אין שמלב 11:3,4,5,6,12,14,18,22,27; חוטאים שיקן און דעמאָלט ה' וועט שיקן! זען https://www.youtube.com/watch?v=uzcRnsVJYy4 !] נתנען צו דָּוִדן, און ער איז צו אים בוא און האָט צו אים אמר: 2 אנשים זײַנען געווען אין עִיר אחת: איינער אַן עושר און איינער אַן אָרעמאן. 2 בײַם עושר זײַנען געווען צאָן און בָּקָר רבה מאֹד, 3 און בײַם אָרעמאן איז גאָרנישט געווען אחוץ אחת קָטֹן כּבשׂה, וואָס ער האָט קנה [זען משלי 22:8] און עס חיה, און עס איז גדל אין איינעם מיט אים און מיט זײַנע בנים. פון זיין ביסן פלעגט עס אכל, און פון זיין כּוֹס פלעגט עס שתה, און אין זיין חֵיק פלעגט

עס שכב, און עס איז אים געווען ווי א בַּת. 4 איז בוא א דורכגייער צו דעם
אִיש דעם עושר, און אים איז געווען חמל צו לקח פון זײַנע צאָן און פון זײַנע
בָּקָר, אויף צו עשׂה פאַר דעם אורח וואָס איז צו אים בוא האָט ער לקח דאָס
כּבשׂה פון דעם אָרעמאַן, און האָט עס עשׂה פאַר דעם אִיש וואָס איז צו אים
בוא. 5 האָט דער אף דָּוִדן חרה אויף דעם אִיש מאֹד, און ער האָט אמר צו
נתנען: אַזוי ווי חי ה', אַז דעם אִיש וואָס עשׂה דאָס דאָזיקע איז בֶּן מָוֶת! 6 און
פאַר דעם כּבשׂה דארף ער שלם פירפאכיק, עֵקֶב וואָס ער האָט עשׂה [זען
"עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] די דאָזיקע זאַך, און פאַר וואָס ער האָט
נישט חמל געהאַט. 7 האָט נתן אמר צו דָּוִדן: דו ביסט דער אִיש! אַזוי האָט
אמר ה' אלקֵי ישראל: איך האָב דיך משח פאַר מלך איבער ישראל, און איך
האָב דיך נצל [זען "נצל" מיכה 4:10; 5:1] געווען פון יַד שָׁאוּל; 8 און איך האָב
דיר נתן דאָס בית אדֹנֶיךָ, און די נָשִׁים פון אדֹנֶיךָ אין דײַן חֵיק, און האָב דיר
נתן דאָס בית ישראל און יהודה. און אויב דאָס איז מְעָט, וועל איך דיר יסף
כּהֵנה און כָּהֵנה. 9 מַדוּע האָסטו בזה [זען "בזה" ישעיהו 53:3] דאָס דבר-ה',
צו עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] וואָס איז הָרַע אין מײַנע
אויגן? אוריה דעם חִתי האָסטו נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6]
מיטן חֶרֶב, און זײַן אִשָּׁה האָסטו דיר לקח פאַר אַן אִשָּׁה; און האָסט אים הרג
דורך דער חֶרֶב פון בְּנֵי עמון. 10 און אַצונד, זאָל זיך עַד עוֹלָם נישט סור א
חֶרֶב פון דײַן בית, עֵקֶב וואָס דו האָסט מיך בזה [זען "בזה" ישעיהו 53:3], און
האָסט לקח די אִשָּׁה פון אוריה דעם חִתי דיר צו זײַן פאַר אַן אִשָּׁה. 11 אַזוי
האָט ה' אמר: הנני! איך קום אויף דיר רָעָה פון דײַן בית, און איך וועל לקח
דײַנע נָשִׁים פאַר דײַנע אויגן, און זיי נתן צו אייער רֵעַ, און ער וועט שכב מיט
דײַנע נָשִׁים פאַר די אויגן פון דער דאזיקער שֶׁמֶשׁ. 12 וואָרעם דו האָסט עשׂה
אין סתר, און איך וועל עשׂה [זען ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] די דאָזיקע
זאַך פאַר כּל ישראל, און פאַר דער שֶׁמֶשׁ. 13 האָט דָּוִד אמר צו נתנען: איך
האָב חטא צו ה' [זען תהלים 51:6]. האָט נתן אמר: ה' האָט אויך הֶעֱביר [עבר]
דײַן חַטָּאת; וועסט נישט מות. 14 אָבער ווײַל נִאֵץ האָסטו נאץ די פײַנט פון
ה' מיט דער דאזיקער זאַך, וועט אויך דאָס בֶּן וואָס איז דיר ילד געוואָרן, מוֹת
יָמוּת. 15 און נתן איז הלך צו זײַן בית. און ה' האָט נגף דאָס יֶלֶד וואָס אִשָּׁה
פון אוריה האָט ילד דָּוִדן, און ער איז געוואָרן אנש. 16 האָט דָּוִד בקש
האלוקים פאַר דעם נער, און דָּוִד האָט געפאסט א צוֹם, און אַז ער בוא, און

ער לון און שכב אויף ארצה. 17 זײַנען קום צו אים זקנים פון זײַן בית, אים צו
קום פון דער אֶרֶץ, אָבער ער האָט נישט געוואָלט, און ער האָט אבה און
נישט ברה מיט זײַ קײַן לֶחֶם. 18 און עס איז געווען אויפן יום 7, איז דאָס ײַלד
מות, און עבדים פון דָוִד האָבן ירא געהאַט אים צו נגד אַז דאָס ײַלד איז מות;
וואָרעם זײַ האָבן אמר: הנה, אַז דאָס ײַלד איז חַי, האָבן מיר צו אים דבר, און
ער האָט נישט שמע צו אונדזער קוֹל, הײַנט ווי וועלן מיר אמר צו אים: דאָס
ײַלד איז מות? ער וועט זיך נאָך עשׂה רָעָה. 19 האָט דָוִד ראה אַז זײַנע עבדים
לחש זיך, און דָוִד האָט בין אַז דאָס ײַלד איז מות, און דָוִד האָט אמר צו זײַנע
עבדים: איז דאָס ײַלד מות? האָבן זײַ אמר: מות. 20 איז דָוִד קום פון הָאָרֶץ,
און ער האָט זיך רחץ און סוך, און חלף זײַנע שִׂמְלָה; און ער איז בוא אין בית
ה', און האָט זיך שחה. און ער איז בוא אין זײַן בית, און האָט שאל, און מע
האָט שׂום פאַר אים לֶחֶם, און ער האָט אכל. 21 האָבן זײַנע עבדים צו אים
אמר: וואָס איז די דאָזיקע זאַך, וואָס דו האָסט עשׂה? בַּעֲבוּר דעם ײַלד, אַז עס
האָט חַי, האָסטו צום און בכה, און ווי דאָס ײַלד איז מות, ביסטו קום און
האָסט אכל לֶחֶם? 22 האָט ער אמר: אַז דאָס ײַלד האָט נאָך חַי האָב איך צום
און בכה, ווײַל איך האָב אמר: ווער ידע ה' מיך חנן, און דאָס ײַלד וועט חיה.
23 אַצונד אָבער אַז ער איז מות, לָמָּה זאָל איך צום? צי יכל איך אים ווידער
שוב? איך הלך צו אים, אָבער ער וועט זיך נישט שוב צו מיר. 24 און דָוִד האָט
נחם זײַן אִשָּׁה בַּת-שֶׁבעַן, און ער איז בוא צו איר, און איז שכב מיט איר. און זי
האָט ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14] בן, און ער האָט קרא שמו [זען "שמו" פון
צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח] שלֹמֹה
[זען "שלֹמֹה" מתי 1:6-7], און ה' האָט אים אהבה געהאַט. 25 און ער האָט
שלח דורך נתן דעם נביא, און האָט קרא שמו [זען "שמו" פון צֶמַח משיח,
זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח] ידידיָה בַּעֲבוּר ה'.
26 און יואָב האָט לחם אויף רָבָּה פון בני עמון, און ער האָט לכד די עִיר
המלוכה. 27 און יואָב האָט שלח מלאכים צו דָוִדן, און האָט אמר: איך האָב
לחם אויף רָבָּה, אויך האָב איך לכד די עִיר המים. 28 און אַצונד, אסף! דאָס
יֶתר הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי], און חנה
אויף דער עִיר, און לכד זי; אזיסט וועל איך לכד די עִיר, און מיין שֵׁם וועט
קרא ווערן אויף איר. 29 האָט דָוִד אסף דאָס כל הָעָם, און ער איז הלך קײַן
רָבָּה, און האָט לחם אויף איר, און האָט זי לכד. 30 און ער האָט לקח עֲטֶרֶה

פון מַלְכָּם פון זיין קאָפּ; און איר וואָג איז געווען א כִּכַּר זָהָב, דערצו טײַער געשטיין; און זי איז אנגעטאָן געוואָרן אויף קאָפּ דָּוִד [זען התג' 19:12]. און שלל [זען "שלל" ישעיהו 53:12] פון דער עִיר האָט ער יצא רבה מאֹד. 31 און הָעָם וואָס אין איר האָט ער יצא, און שׂום אונטער מגרה, און אונטער חריץ פון ברזל, און אונטער מגזרה פון ברזל, און האָט זיי העביר [עבר] אין מַלְבֵּן. און אַזוי פלעגט ער עשׂה צו כּל ערים פון בּני עמון. און דָּוִד און דאָס כּל הָעָם האָבן זיך שוב קיין ירושלים.

שמלב13

1 און עס איז געווען נאָך דעם, אַז אַבשָׁלום בּן דָּוִדן האָט געהאַט א שיינע אחוֹת וואָס איר שֵׁם איז געווען תָּמָר, און אַמנוֹן בּן דָּוִדן האָט זי אהב. 2 און אַמנוֹן האָט זיך צרר ביז צום חלה ווערן, בַּעֲבוּר זיין אחוֹת תָּמָרן, ווייל זי איז געווען א בתוּלָה; און עס איז געווען פלא אין אויגן פון אַמנוֹן ווי אַזוי איר עפעס צו עשׂה. 3 און אַמנוֹן האָט געהאַט א רֵעַ וואָס שמוֹ [זען "שמוֹ" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח https://www.youtube.com/watch?v=rNdrW7tjhcU] איז געווען יונדב בּן שִׁמְעָה אחִי דָּוִד, און יונדב איז געווען אִיש חכם מאֹד. 4 האָט ער צו אים אמר: מַדּוּע ביסטו אַזוי דל בּבֹּקֶר בּבֹּקֶר, דו בּן-המלך? ווילסטו מיר נישט נגד? האָט אַמנוֹן צו אים אמר: איך האָב אהב תָּמָרן, אחוֹת אחִי אַבשָׁלום. 5 האָט יהונדב צו אים אמר: שכב! זיך אויף דײַן משכב, און מאך זיך חלה, און אַז אָבִיךָ וועט דיך בּוא [זען "בּוא" בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; מלאכי 3:1; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו ראה, אַזוי זאלסטו אמר צו אים: זאָל, נָא, בּוא מיין אחוֹת תָּמָר, און מיר בּרה לֶחֶם, און זאָל זי עשׂה דאָס בּרִיָּה פאַר מײַנע אויגן, כּדי איך זאָל ראה, און אכל פון איר יָד. 6 האָט אַמנוֹן זיך שכב און זיך חלה, און ווי דער מלך איז אים בּוא צו ראה, אַזוי האָט אַמנוֹן אמר צום מלך: זאָל, נָא, בּוא מיין אחוֹת תָּמָר, און זי לבב פאַר מײַנע אויגן 2 לְבִיבוֹת, און איך וועל בּרה פון איר יָד. 7 האָט דָּוִד שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] צו תָּמָרן אין הביתה, אַזוי צו אמר: הלך נָא אין בּית אחִיךָ אַמנוֹן, און עשׂה אים בּרִיָּה. 8 איז תָּמָר הלך אין בּית אַמנוֹן אחִיהָ; און ער איז שכב. און זי האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] דעם בָּצֵק, און האָט לוּש און לָבַב פאַר זײַנע אויגן, און

בשל די לְבִיבות. 9 און זי האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] די משׂרת, און האָט יצק פאַר אים; אָבער ער האָט מָאֵן צו אכל. און אַמנוֹן האָט אמר: יצא! כּל אִיש פון מיר. זײַנען כּל אִיש יצא פון אים. 10 און אַמנוֹן האָט אמר צו תָּמָרן: ברענג דאָס בִּרְיָה אין חֶדֶר, און איך וועל ברה פון דײַן יָד. האָט תָּמָר לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] די לְבִיבות וואָס זי האָט עשׂה, און אַרײַנגעבראַכט צו אַמנוֹן אחִיהָ אין חֶדֶר. 11 און ווי זי האָט אים נגש צו אכל, אַזוי האָט ער זי חזק, און האָט אמר: בוא שכב מיט מיר, מיין אחוֹת. 12 האָט זי צו אים אמר: נישט, אחִי! זאָלסט מיך נישט ענה, וואָרעם אַזוי ווערט נישט עשׂה אין ישראל; זאָלסט נישט עשׂה די דאָזיקע נבלה. 13 און איך, ווּ וועל איך הלך מיין חרפה? און דו וועסט זיין אַזוי ווי איינער פון די נבלים אין ישראל. און אַצונד, דבר, נָא, צום מלך, וואָרעם ער וועט מיך נישט מנע פון דיר. 14 אָבער ער האָט נישט אבה צו שמע צו איר קוֹל, און ער האָט זי חזק, און האָט זי ענה, און איז שכב מיט איר. 15 און אַמנוֹן האָט זי שׂנא א שִׂנאָה גָּדוֹלה מאֹד; וואָרעם די שִׂנאָה וואָס ער האָט זי שׂנא, איז געווען גרעסער פון דער אהבה וואָס ער האָט זי אהב געהאַט. און אַמנוֹן האָט צו איר אמר: קוּם! הלך! 16 האָט זי צו אים אמר: ניטע! וואָרעם דאָס דאָזיקע רָעָה מיך שלח איז נאָך גרעסער ווי דאָס אַנדערע וואָס דו האָסט עשׂה מיט מיר. אָבער ער האָט נישט אבה צו שמע צו איר. 17 און ער האָט קרא זיין נער, זיין משרת [שרת], און האָט אמר: שלח! נָא ארויס די דאָזיקע פון מיר החוּצה, און נעל! די דֶּלֶת הינטער איר. 18 און זי האָט געהאַט אויף זיך א כְּתֹנֶת [זען "כְּתֹנֶת" יוחנן 19:23] פסים [זען "פסים" בראשית 37:3], וואָרעם אַזעלכע מאַנטלען פלעגן לבש דעם בָּנוֹת המלך הבתוּלֹת. האָט זיין משרת זי יצא החוּץ, און האָט נעל די דֶּלֶת הינטער איר. 19 און תָּמָר האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] אֵפֶר אויף איר קאָפּ, און דאָס כְּתֹנֶת הפסים וואָס אויף איר האָט זי קרע, און זי האָט שׂום איר יָד אויף איר קאָפּ, און איז הלך הלך און זעק. 20 האָט צו איר אמר אַבשָׁלום אחִיהָ: איז אַמנוֹן אחִיךָ געווען מיט דיר? און אַצונד, מיין אחוֹת, החריש [חרש]! וואָרעם ער איז אחִיךָ; זאָלסט דיר נישט שית צום לֵב די דאָזיקע זאַך. און תָּמָר איז ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5; זכריה 6:11-13] שׂמֵמָה [שמם] אין בית אַבשָׁלום אחִיהָ. 21 און דער מלך דָּוִד האָט שמע [זען "שמע" ישעיהו 52:15-53:12] כּל די דאָזיקע זאכן. און אים האָט חרה מאֹד.

22 און אַבשָׁלום האָט נישט דבר מיט אמנוֹנען פון רָע ביז טוֹב, וואָרעם
אַבשָׁלום האָט שׂנא אמנוֹנען על-דבר וואָס ער האָט ענה זיין אחוֹת תָּמָרן. 23
און עס איז געווען אין 2 שָׁנָה צײַט אַרום, האָט מען גזז [זען "גזז" ישעיהו
53:7] בײַ אַבשָׁלומען אין בַּעַל-חצור וואָס בײַ אפרים, און אַבשָׁלום האָט קרא
צו כּל בְּנֵי המלך. 24 און אַבשָׁלום איז בוא צום מלך, און האָט אמר: הנה, נָא,
גזז [זען "גזז" ישעיהו 53:7] מען בײַ דײַן עֶבֶד; זאָל, נָא, דער מלך און זײַנע
עבדים הלך מיט דײַן עֶבֶד. 25 האָט דער מלך אמר צו אַבשָׁלומען: ניין, בְּנִי,
לאָמיר נָא נישט אַלע הלך, כדי מיר זאָלן נישט נכבּד [כבד] אויף דיר. איז ער
פרץ צו אים, אָבער ער האָט נישט אבה צו הלך, און ער האָט אים ברך. 26
האָט אַבשָׁלום אמר: אויב נישט, זאָל, נָא, הלך מיט אונדז אַמנוֹן אחִי. האָט
דער מלך צו אים אמר: לָמָּה זאָל ער הלך מיט דיר? 27 איז אַבשָׁלום פרץ צו
אים, און ער האָט שלח מיט אים אמנוֹנען און כּל בְּנֵי המלך. 28 און אַבשָׁלום
האָט צוה זײַנע נערים, אַזוי צו אמר: ראה! נָא, ווי לֵב אַמנוֹן איז טוב פון וויין,
און איך וועל אײַך אמר: נכה! אמנוֹנען, אַזוי זאָלט איר אים מות; איר זאָלט
נישט ירא האָבּן, וואָרעם איך האָבּ דאָך אײַך צוה. חזקו! אײַך און זייט בְּנֵי חיל.
29 האָבּן די נערים פון אַבשָׁלומען עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו
53:9] צו אמנוֹנען אַזוי ווי אַבשָׁלום האָט צוה, און כּל בְּנֵי המלך זײַנען קום
[זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2], און האָבּן זיך רכב איטלעכער אויף זיין
פרד, און זײַנען נוס. 30 און עס איז געווען, ווי זיי זײַנען בדֶרֶך, אַזוי איז די
שְׁמֻעָה [זען "שְׁמֻעָה" ישעיהו 53:1] בוא צו דָּוִדן, אַזוי צו אמר: אַבשָׁלום האָט
נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6] כּל בְּנֵי המלך, און נישט יתר פון
זיי אן איינציקער. 31 איז דער מלך קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2],
און ער האָט קרע זײַנע קליידער, און האָט זיך שכב אויף ארצה; און כּל זײַנע
עבדים זײַנען נצב מיט קליידער קרע. 32 האָט זיך ענה יונדב בן שִׁמעה אחִי
דָּוִד, און האָט אמר: זאָל נישט אֲדֹנִי אמר אז כּל הנערים בְּנֵי המלך האָט מען
מות, וואָרעם בלויז אַמנוֹן איז מות [זען "מות" ישעיהו 53:9]; ווײַל דאָס איז
געווען שׂום פון פה אַבשָׁלום פון דעם יום וואָס ער האָט ענה זיין אחוֹת תָּמָרן.
33 און אַצונד זאָל אֲדֹנִי הַמֶּלֶך זיך נישט שׂום די זאַך צום לֵב, אַזוי צו אמר: כּל
בְּנֵי המלך זײַנען מות [זען "מות" ישעיהו 53:9], וואָרעם בלויז אַמנוֹן איז מות.
34 און אַבשָׁלום איז ברח. און דער נער דער צֹפה [צפה] האָט נשׂא זײַנע אויגן
און ראה, און הנה עם רב [זען "עם" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע

עמי] הלך פון דעם דֶּרֶךְ הינטער אים, פון זייט הַר. 35 און יונדב האָט אמר צום מלך: הנה זײַנען בוא דעם בְּנֵי המלך. אַזוי ווי דאָס דבר פון דײַן עֶבֶד, אַזוי איז געווען. 36 און עס איז געווען, ווי ער כלה צו דבר און הנה דעם בְּנֵי המלך זײַנען בוא, און זיי האָבן נשׂא זייער קוֹל און האָבן בכה, און אויך דער מלך און כּל זײַנע עבדים האָבן בכה בכִי גדוֹל מאֹד. 37 און אַבשָׁלום איז ברח, און איז הלך צו תלמַי בֶּן עַמיחודן, מלך גשור. און [דָּוִד] האָט אבל אויף בְּנוֹ כּל הימים. 38 אַזוי איז אַבשָׁלום ברח, און איז הלך קיין גשור, און ער איז דאָרטן געווען 3 שָׁנָה. 39 און דָּוִד המלך איז כּלה צו יצא צו אַבשָׁלומען, וואָרעם ער האָט זיך שוין נחם וועגן אמנוֹנען, וואָס ער איז מות [זען "מות" ישעיהו 53:9].

שמלב14

1 און יוֹאָב בֶּן צרויָהן האָט ידע אַז דעם לֵב המלך איז צו אַבשָׁלומען. 2 האָט יוֹאָב שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] קיין תקוֹע, און האָט געבראַכט פון דאָרטן אַן אִשָׁה חֲכָמָה, און האָט צו איר אמר: מאַך זיך, נָא, טרויערנדיק [אבל], און לבש, נָא, בגדים פון אבל, און זאָלסט זיך נישט סוּך מיט שֶׁמֶן, און זאָלסט זיין ווי אַן אִשָׁה וואָס אבל שוין ימים רבים נאָך א מֵת. 3 און זאָלסט בוא [זען "בוא" בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; מלאכי 3:1; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צום מלך, און דבר [זען "דבר" ישעיהו 7:10-14] צו אים אַזוי ווי דאָס דאָזיקע דבר. און יוֹאָב האָט שׂוֹם די דברים אין איר פה. 4 האָט די אִשָׁה פון תקוֹע אמר צום מלך, און זי איז נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] אויף איר פנים צו ארצה, און האָט זיך שחה און אמר: ישע! מלך. 5 האָט דער מלך צו איר אמר: וואָס איז דיר? האָט זי אמר: אמנם, אַן אִשָׁה אַן אלמנה בין איך, וואָרעם מיין אִיש איז מות. 6 און דײַן שפחה האָט געהאַט 2 בנים, האָבן זיי זיך ביידע נצה אין שָׂדֶה, און נישט געווען ווער זאָל נצל צווישן זיי, האָט איינער נכה דעם אַנדערן און אים מות. 7 און הנה איז קום די כּל משפחה אויף דײַן שפחה, און זיי אמר: נתן [זען ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 2:7-9] אונדז דעם וואָס האָט נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6] אחִיו, און מיר וועלן אים מות פאַר דעם נפש פון אחִיו וואָס ער האָט הרג, און מיר וועלן שמד אויך דעם יורש. און זיי ווילן כבה מיין גחלת וואָס איז שאר, נישט צו שׂוֹם צו מיין אִיש

א שֵׁם און א שארית אויפן פני האדמה. 8 האָט דער מלך אמר צו דער אִשָּׁה:
גיי אהיים, און איך וועל צוה וועגן דיר. 9 האָט די אִשָּׁה פון תקוֹע אמר צום
מלך: אויף מיר, אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ, די עָוון, און אויף בית אָבִי, און דער מלך און זיין
כִּסֵּא איז נקי. 10 האָט דער מלך אמר: דער וואָס דבר צו דיר, זאלסטו אים
ברענגען צו מיר, און ער וועט דיך יסף נישט נגע [זען "נגע" ישעיהו 53:4]. 11
האָט זי אמר: זאָל, נָא, דער מלך זכר ה' אלקֶיךָ, אַז דער גֹאֵל הַדָּם זאָל נישט
נאָך מער שחת [זען "שחת" https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE],
און זיי זאָלן נישט שמד בְּנִי. האָט ער אמר: אַזוי ווי חי ה', אויב א שׂערה פון
דיַין בֵּן וועט נפל צו ארצה! 12 האָט די אִשָּׁה אמר: זאָל, נָא, דיַין שפחה דבר
[זען "דבר" ישעיהו 7:10-14] צו אֲדֹנִי דעם מלך א דבר. האָט ער אמר: דבר! 13
האָט די אִשָּׁה אמר: און לָמָּה חשב [זען "חשב" ישעיהו 53:3] אזוינס אקעגן
עַם אלוקים? וואָרעם אַז דער מלך דבר דאָס דאָזיקע דבר, איז ער אליין אַזוי
ווי אן אָשֵׁם, וואָס דער מלך שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; זכריה 13:7] נישט
אום זיין נדח. 14 וואָרעם מות מוזען מיר מות; יא, אַזוי ווי מַיִם נגר אויף
ארצה, וואָס קען נישט אסף ווערן; און אלוקים נישט נשׂא קיין נפש; אָבער
ער חשב מחשבוֹת אַז פון אים זאָל נישט נדח ווערן קיין נדח. 15 און אַצונד,
וואָס איך בין בוא צו דבר צו אֲדֹנִי דעם מלך דאָס דאָזיקע דבר, איז דאָס ווייַל
הָעָם האָט מיך ירא, און דיַין שפחה האָט אמר: לאמיך נָא דבר [זען "דבר"
ישעיהו 7:10-14] צום מלך, אפשר וועט דער מלך עשׂה דעם דבר פון זיין
אַמָּה. 16 וואָרעם דער מלך וועט זיך שמע, צו נצל [זען "נצל" מיכה 4:10; 5:1]
זיין אַמָּה פון דער כַּף פון דעם אִיש וואָס וויל שמד מיך און בְּנִי אין איינעם
פון נחלה פון אלוקים. 17 און דיַין שפחה האָט אמר: זאָל, נָא, דאָס דבר פון
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ זיין פאַר א מנוחה; וואָרעם ווי א מלאך האלוקים, אַזוי איז אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ אויף צו פארשטיין הטוֹב און הָרָע. און זאָל ה' אלקֶיךָ זיין מיט דיר. 18
האָט ענה דער מלך און האָט אמר צו דער אִשָּׁה: זאָלסט אָבער נישט כחד פון
מיר קיין זאַך וואָס איך שאל [זען "שאל" תהלים 2:8] דיך. האָט די אִשָּׁה אמר:
זאָל, נָא, אֲדֹנִי דער מלך דבר [זען "דבר" ישעיהו 7:10-14]. 19 האָט דער מלך
אמר: איז יָד יוֹאָב געווען מיט דיר אין דעם אלעם? האָט די אִשָּׁה ענה און
אמר: אַזוי ווי חי דיַין נפש [זען "נפש" פון משיח ישעיהו 53:10], אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ,
אויב מע קען ימן אָדער שמאל פון אַלץ וואָס אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ האָט דבר! וואָרעם
דיַין עֶבֶד, יוֹאָב, ער האָט מיר צוה, און ער האָט שׂום אין פִּה פון דיַין שפחה

אַלע די דאָזיקע דברים. 20 כדי צו סבב דעם פנים פון דער זאַך, האָט דײַן
עֶבֶד יואָב עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] די דאָזיקע זאַך.
אָבער אֲדֹנִי איז חָכָם אַזוי ווי די חכמה פון מלאך האלקים, צו ידע אַלץ וואָס
אויף הָאָרֶץ. 21 און דער מלך האָט אמר צו יואָבן: הנה, איך עשׂה די דאָזיקע
זאַך, און הלך! שוב! אום דעם נער אַבשָׁלומען. 22 איז יואָב נפל [זען "נפל"
ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2,
תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] אויף זיין פנים צו ארצה, און האָט זיך שחה, און
האָט ברך דעם מלך. און יואָב האָט אמר: הַיּוֹם ידע [זען "ידע" דניאל 9:25;
ישעיהו 53:3] דײַן עֶבֶד אַז איך האָב מצא חֵן אין דײַנע אויגן, אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ,
וואָרעם דער מלך האָט עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] דעם
פארלאנג פון דײַן עֶבֶד. 23 און יואָב איז קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע
6:2], און איז הלך קיין גשור, און האָט געבראכט אַבשָׁלומען קיין ירושלים.
24 און דער מלך האָט אמר: זאָל ער סבב צו זיין בית, אָבער מיין פנים זאָל ער
נישט ראה. האָט אַבשָׁלום סבב צו זיין בית, און דעם פנים פון המלך האָט ער
נישט ראה. 25 און אין כֹּל ישראל איז נישט געווען אַזאַ אִיש יָפֶה ווי אַבשָׁלום,
צו הלל מאֹד; פון זיין כַּף רגלים [זען תהלים 22:17] ביז זיין קָדְקֹד איז אין
אים נישט געווען א מום. 26 און אַז ער האָט גלח זיין קאָפּ און געשען פלעגט
עס פון סָוף שָׁנָה צו שָׁנָה, אַז ער זאָל זיך גלח; וואָרעם אַז עס איז אים צו כבֵד
געוואָרן, האָט ער עס גלח האָט ער שקל די שְׂעַר פון זיין קאָפּ מיט 200
שקלים אויפן באבן המלך. 27 און בײַ אַבשָׁלומען זײַנען ילד [זען "ילד"
ישעיהו 7:14] געוואָרן 3 בנים, און 1 בַּת וואָס איר שֵׁם איז געווען תָּמָר. זי איז
געווען אַן אִשָּׁה יפת מראה. 28 און אַבשָׁלום איז ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5;
זכריה 6:11-13] אין ירושלים 2 שָׁנָה צײַט, און דעם פני המלך האָט ער נישט
ראה. 29 האָט אַבשָׁלום שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] נאָך יואָבן, כדי אים צו
שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] צום מלך, אָבער ער האָט נישט אבה צו בוא [זען
"בוא" בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; מלאכי 3:1; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו
אים. האָט ער ווידער שלח אַ צווייט מאָל, און ער האָט נישט אבה צו בוא. 30
האָט ער אמר צו זײַנע עבדים: ראה! חֶלְקָה יואָב איז לעבן מײַנעם, און ער
האָט דאָרטן שְׂעֹרִים; הלך! און הצית [יצת] עס אין אֵש. און די עבדים פון
אַבשָׁלומען האָבן הצית [יצת] דאָס חֶלְקָה אין אֵש. 31 איז יואָב קום [זען
"קום" במדבר 24:17; הושע 6:2], און איז בוא [זען "בוא," בראשית 49:10;

ירמיהו 6-23:5; חגי 9-2:7; זכריה 9:9] צו אַבשָׁלומען אין בית, און האָט צו
אים אמר: לָמָה האָבּן דײַנע עבדים יצת מיין חֶלְקָה אין אֵש? 32 האָט
אַבשָׁלום אמר צו יוֹאָבן: הנה, איך האָבּ שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] צו דיר,
אַזוי צו אמר: בוא אַהער, און איך וועל דיך שלח צום מלך, אַזוי צו אמר: לָמָה
בין איך בוא פון גשור? בעסער פאַר מיר, איך זאָל נאָך דאָרטן זיין. און אַצונד,
לאָמיך ראה דעם פנים פון המלך, און אויב אין מיר איז דאָ אן עָוון [זען
"עוון" ישעיהו 53:5], זאָל ער מיך מות. 33 איז יוֹאָב בוא צום מלך, און האָט
אים נגד. האָט ער קרא אַבשָׁלומען, און ער איז בוא צום מלך, און האָט זיך
שחה אויף זיין פנים צו ארצה פאַרן המלך. און דער מלך האָט נשק [זען
"נשק" תהלים 2:12; דניאל 14-7:13 בר דָוִד/בר אנש, זען שמואל ב 5:14; דברי
הימים א 3:5; מתי 7-1:6; לוקס 3:31] אַבשָׁלומען.

שמלב15

1 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט זיך אַבשָׁלום עשׂה א מרכּבה און סוּסים,
און 50 אִיש וואָס זײַנען רוץ אים פארויס. 2 און אַבשָׁלום פלעגט זיך שכם,
און פלעגט זיך עמד [זען "עמד" ישעיהו 10-11:1] בײַם דֶּרֶךְ השער; און עס
איז געווען, כּל האִיש וואָס פלעגט האָבּן אַ רִיב צו בוא [זען "בוא" בראשית
49:10; ירמיהו 6-23:5; מלאכי 3:1; חגי 9-2:7; זכריה 9:9] צום מלך פאַר
משפט, האָט אַבשָׁלום קרא צו אים און אמר: פון וואָסער עִיר ביסטו? האָט
יענער אמר: פון איינעם פון די שבטים פון ישראל איז דײַן עֶבֶד. 3 האָט
אַבשָׁלום צו אים אמר: ראה! דײַנע טענות זײַנען טוֹבים און נכֹחים, אָבער
קיינער פון מלך וועט דיר נישט שמע. 4 און אַבשָׁלום האָט אמר: הלוואי שׂום
מען מיך פאַר אַ שופט אין הָאָרֶץ, און צו מיר זאָל בוא כּל אִיש וואָס האָט אַ
רִיב און א משפט; איך וואָלט אים שוין הצדק [צדק, זען "צדק" ישעיהו
53:11]. 5 און עס איז געווען, ווי אַן אִיש האָט קרב זיך צו שחה צו אים, אַזוי
פלעגט ער שלח זיין יָד, און אים חזק, און אים נשק [זען תהלים 2:12]. 6 און
אַבשָׁלום האָט עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 6-23:5; ישעיהו 53:9] אַזוי ווי די
דאָזיקע זאַך צו כּל ישראל וואָס פלעגן בוא [זען "בוא" בראשית 49:10;
ירמיהו 6-23:5; מלאכי 3:1; חגי 9-2:7; זכריה 9:9] פאַר משפט צום מלך. און
אַבשָׁלום האָט גנב דאָס לֵב אנשי ישראל. 7 און עס איז געווען צום סָוף פון

40 שָׁנָה, האָט אַבשָׁלום אמר צום מלך: לאמיך הלך, נָא, און שלם מיין נדר
וואָס איך האָב נדר צו ה', אין חברון. 8 וואָרעם א נדר האָט נדר דײַן עֶבֶד ווען
איך בין ישב [זען "ישב" הושע 5-3:4; זכריה 13-6:11] אין גשור אין ארם, אַזוי
צו אמר: אויב שוב וועט מיך ה' שוב קיין ירושלים, וועל איך עבד ה'. 9 האָט
דער מלך צו אים אמר: הלך בשלום. און ער איז קום [זען "קום" במדבר
24:17; הושע 6:2], און איז הלך קיין חברון. 10 און אַבשָׁלום האָט שלח
מרגלים אין כּל שבטים פון ישראל, אַזוי צו אמר: ווי איר שמע דעם קוֹל פון
שופר, אַזוי זאָלט איר אמר: אַבשָׁלום איז געוואָרן מלך אין חברון. 11 און מיט
אַבשָׁלומען זײַנען הלך 200 אִיש פון ירושלים, קְרֻאִים וואָס זײַנען הלך אין
תֹּם; און זיי האָבן פון קיין זאַך נישט ידע. 12 און אַבשָׁלום האָט שלח נאָך
אַחיתופל דעם גילוֹני, דעם בעַל-יועץ [זען משיח יוֹעֵץ ישעיהו 9:5] פון דָוִדן,
פון זיין עִיר, פון גילה, בעת ער האָט זבח די זבחים. און דער קֶשֶׁר איז געווען
אמיץ, און הָעָם האָט זיך הוֹלֵך [הלך] און רב ארום אַבשָׁלומען. 13 איז בוא א
מגיד [נגד] צו דָוִדן, אַזוי צו אמר: דאָס לֵב אִיש ישראל איז נאָך אַבשָׁלומען. 14
און דָוִד האָט אמר צו כּל זײַנע עבדים וואָס מיט אים אין ירושלים: קום! און
לאמיר ברח, וואָרעם מיר וועלן נישט האָבן קיין פְּלֵיטָה פון אַבשָׁלומען. מהר
זיך צו הלך, כדי ער זאָל זיך נישט מהר און נשׂג אונדז, און הִדִּיחַ [נדח] אויף
אונדז דאָס רָעָה, און נכה [זען "נכה" ישעיהו 10-11:1; 53:4; 50:6] די עִיר מיטן
שארף פון חֶרֶב. 15 האָבן די עבדים פון המלך אמר צום מלך: אַזוי ווי כּל
וואָס אֲדֹנָי דער מלך וועט בחר! דאָ זײַנען דײַנע עבדים. 16 איז יצא [זען
ישעיהו 10-11:1; מיכה 5:1] דער מלך, און זיין כּל בית [זען "בית" ירמיהו

31:30(31)–33(34) https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE] נאָך אים. און
דער מלך האָט עזב [זען "עזב" תהלים 22:2] די 10 נָשִׁים פלגשים [זען שיר
השירים 6:8] לִשמֹר דאָס בית. 17 און דער מלך איז יצא [זען ישעיהו 10-11:1;
מיכה 5:1], און דאָס כּל הָעָם נאָך אים, און זיי האָבן זיך עמד אין
בית-המרחק. 18 און כּל זײַנע עבדים זײַנען עבר פארבײַ אים; און כּל כֹּרֵתים
און כּל פלֵתים, און כּל גַתער, 600 אִיש וואָס זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית
49:10; ירמיהו 6-23:5; חגי 9-2:7; זכריה 9:9] הינטער אים פון גַת, זײַנען עבר
פאַרן פני המלך. 19 האָט דער מלך אמר צו אִתַּי פון גַת: צו וואָס זאָלסט דו
אויך הלך מיט אונדז? שוּב! זיך אום, און ישב מיט דעם מלך, וואָרעם דו ביסט
אַ נכְרי, און אויך ביסטו א גֹּלֶה [גלה] אין דײַן מקוֹם. 20 ערשט נעכטן ביסטו

בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] און
הַיּוֹם זאָל איך דיך מאַכן נוע צו הלך מיט אונדז, בעת איך אליין הלך וווהין
מיר וועט זיך הלך? שוב זיך אום, און שוב אום דײַנע אחים [זען "אחים"
תהלים (22)23-(16)17:22, http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU , זען
אויך ישעיהו 53:5; זכריה 12:10; משיח בֶּן דָּוִד דקרוּ חי אויפן בוים, שמואל ב
18:14] מיט דיר אין חסד און אמת. 21 האָט אִתַּי ענה דעם מלך און האָט
אמר: אַזוי ווי חי ה', און אַזוי ווי חי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ, אַז בּלויז אין דעם מקוֹם ווו
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וועט זיין, סײַ צום מות [זען "מות" ישעיהו 53:9] סײַ צום חיים,
נאָר דאָרטן וועט זיין דײַן עֶבֶד [זען רות 1:16-17; יוחנן 12:26]! 22 האָט דָּוִד
אמר צו אִתַּיִן: הלך! און עבר! איז אִתַּי פון גַּת עבר, און כּל זײַנע אנשים, און כּל
הטַף וואָס מיט אים. 23 און דאָס כּל הָאָרֶץ האָט בכה אויף א קוֹל גדוֹל, ווען
דאָס כּל הָעָם איז עבר; און דער מלך איז עבר דעם נַחַל קִדרון, און דאָס כּל
הָעָם איז עבר אקעגן דעם דֶּרֶךְ פון המדבר. 24 און הנה אויך צָדוֹק און כּל
לוִיִּים מיט אים, נשׂא דעם אָרון בְּרִית האלוקים. און זיי האָבּן יצק דעם אָרון
האלוקים און אביתר איז עלה ביז דאָס כּל הָעָם האָט תמם צו עבר פון העִיר.
25 האָט דער מלך אמר צו צָדוֹקן: שוב אום דעם אָרון האלוקים אין עִיר.
אויב איך וועל מצא חֵן אין די אויגן פון ה', וועט ער מיך שוב [זען "שוב" הושע
3:4-5; זכריה 13:7], און וועט מיך לאָזן ראה אים און זיין נָוֶה. 26 און אויב ער
וועט אַזוי אמר: "איך חפץ דיך נישט", הִנְנִי, זאָל ער עשׂה [זען ירמיהו 23:5-6;
ישעיהו 53:9] מיט מיר אַזוי ווי עס איז טוֹב אין זײַנע אויגן. 27 און דער מלך
האָט אמר צו צָדוֹק דעם כהן: הֲרוֹאֶה אַתָּה, שוב זיך אום בשלום אין עִיר, און
אַחימַעַץ דײַן בֵּן און יהונתן בֶּן אביתרן, אײַערע ביידנס בָּנִים, מיט אײַך. 28
ראה! איך וועל זיך מהה אין די עֲבָרָה פון מדבר, ביז עס בוא פון אײַך א דבר
מיר צו נגד. 29 און צָדוֹק און אביתר האָבּן שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה
13:7] דעם אָרון האלוקים קיין ירושלים, און זיי זײַנען דאָרטן ישב. 30 און
דָּוִד איז עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2] פאַר הר-הזֵּיתים [זען לוקס 19:41;
22:39], עלה און בכה, און זיין קאָפּ איז געווען חפה, און ער איז הלך יָחֵף; און
דאָס כּל הָעָם וואָס מיט אים האָבּן חפה איטלעכער זיין קאָפּ, און זיי זײַנען
עלה, און עלה און בכה. 31 האָט מען נגד דָּוִדן, אַזוי צו אמר: אַחיתופל איז
צווישן די וואָס קשר זיך מיט אַבשָׁלומען. און דָּוִד האָט אמר: נָא, ה', סכל די
עצה פון אַחיתופלן. 32 און עס איז געווען, ווי דָּוִד איז בוא [זען "בוא,"

בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] ביז דעם שפיץ וואָס מע שחה זיך דאָרטן צו אלוקים, און הנה אים קומט אנטקעגן חושַי, דער אַרכי, מיט זיין כֻּתֹּנֶת קרע, און אֲדָמָה אויף זיין קאָפּ. 33 האָט דָוִד צו אים אמר: אַז דו עבר מיט מיר, וועסטו זיין אויף מיר א משֹׂא. 34 אָבער אַז דו וועסט זיך אין עִיר שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; זכריה 13:7], און וועסט אמר צו אַבשָׁלומען: "איך וועל זיין דײַן עֶבֶד, המלך; עֶבֶד אָבִיךָ בין איך געווען פון א מאָל אָן, און אַצונד בין אין דײַן עֶבֶד", וועסטו מיר פרר די עצה פון אַחיתופלן. 35 און מיט דיר זײַנען דאָך דאָרטן צָדוֹק און אביתר די כֹּהנים; איז, איטלעך וואָרט וואָס דו וועסט שמע פון בית המלך, זאָלסטו נגד צָדוֹק און אביתר די כֹּהנים. 36 הנה! דאָרטן זײַנען דאָ מיט זיי זייערע 2 בנים, אַחימַעַץ בן צָדוֹק און יהונתן בן אביתר, וועט איר דורך זיי מיר שלח איטלעך דבר וואָס איר וועט שמע. 37 און חושַי, רֵעֶה דָוִד, איז בוא אין עִיר, ווען אַבשָׁלום האָט בוא אין ירושלים.

שמלב16

1 און ווי דָוִד איז געווען א ביסל עבר פון שפיץ, און הנה ציבאָ דער נער פון מפיבֹשתן בוא אים אנטקעגן מיט א צֶמֶד געזאָטלטע [חבש] חמֹרים [זען זכריה 9:9], און אויף זיי 200 לֶחֶם, און 100 צמוּקָה, און 100 קַיִץ, און א לאָגל ווײַן. 2 האָט דער מלך אמר צו ציבאָן: מָה זײַנען די דאָזיקע בײַ דיר? האָט ציבאָ אמר: די חמֹרים [זען זכריה 9:9] פאַר דעם בית המלך [זען "בית" ירמיהו 31:30(31)-33(34) https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE] צו רכב, און דאָס לֶחֶם און די קַיִץ פאַר די נערים צום אכל, און דער ווײַן צום שתה פאַר דעם יָעֵף אין מדבר. 3 האָט דער מלך אמר: און ווו איז בן אֲדֹנֶיךָ? האָט ציבאָ אמר צום מלך: הנה איז ער ישב אין ירושלים, וואָרעם ער האָט אמר: הַיּוֹם וועט מיר דאָס בית ישראל שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; זכריה 13:7] די מלוכה פון אָבִי. 4 האָט דער מלך אמר צו ציבאָן: הנה, כֹּל וואָס געהערט צו מפיבֹשתן איז דײַנס. האָט ציבאָ אמר: איך שחה זיך; לאָמיך מצא חֵן אין דײַנע אויגן, אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ. 5 און ווי דער מלך דָוִד איז בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] ביז בחורים, און הנה פון דאָרטן יצא אַן אִיש פון דער משפחה פון בית שָׁאול, וואָס שמוֹ [זען "שמוֹ" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח] איז געווען

שִׁמְעִי בֶּן גֵּרָאָן יצא יצא און קלל [זען קללת אלוקים, דברים 21:23; גלט' 3:13]. 6 און ער האָט סקל מיט שטיינער אויף דָּוִדן, און אויף כּל עבדים פון
המלך דָּוִדן; און דאָס כּל הָעָם און כּל גבורים זײַנען געווען פון זײַן רעכטער
זײַט און פון זײַן לינקער. 7 און אַזוי האָט שִׁמְעִי אמר, ווען ער האָט קלל: יצא!
יצא! אִיש הדמים און אִיש הבליעל! 8 ה' האָט שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5;
יכריה 13:7] אויף דיר כּל דאָס דָּם פון דעם בית שָׁאוּלן, וואָס דו ביסט
געוואָרן מלך אויף זײַן תחת [זען "תחת" בראשית 22:13; ישעיהו 53:5], און ה'
האָט נתן [זען ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 2:7-9] די מלוכה אין דער יָד פון
אַבשָׁלומען בְּנֶךָ. און הנה ביסטו אין דײַן רָעָה, ווײַל אַן אִיש דמים ביסטו. 9
האָט אבישַׁי בֶּן צרויָהן אמר צום מלך: לָמָּה זאָל דער דאָזיקער הכּלב [זען
"כלב" תהלים 22:17] המֵת קלל [דברים 21:23; גלט' 3:13; דברים 27:26; יוחנן
19:31] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ? לאָמיך, נָא, עבר, און איך וועל אים דעם קאָפּ סור. 10
האָט דער מלך אמר: מה לִי וְלָכֶם, בְּנֵי צרויָהן? אויב ער קלל, איז דאָס ווײַל ה'
האָט אים אמר: קלל דָּוִדן; און ווער קען אמר: מַדּוּעַ עשׂה אַזוי? 11 און דָּוִד
האָט אמר צו אַבישַׁיִן און צו כּל זײַנע עבדים: הנה, בְּנִי וואָס איז יצא פון מײַנע
מֵעֶה בקש מיין נפש [זען "נפש" ישעיהו 53:10], הײַנט ווי שוין אַצונד דער
בנימינער? נוח אים, און זאָל ער קלל [דברים 21:23; גלט' 3:13; דברים 27:26;
יוחנן 19:31], וואָרעם ה' האָט אים אמר. 12 אפשר וועט ה' ראה מיין אויג,
און ה' וועט מיר שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; זכריה 13:7] טוֹבה תחת זײַן
קללהן היום הזה. 13 און דָּוִד און זײַנע אנשים זײַנען הלך אויפן דֶּרֶךְ, און
שִׁמְעִי איז הלך בצלע ההַר אַקעגן אים, הלך און קלל, און סקל מיט שטיינער
אקעגן אים, און עפר מיט עָפָר. 14 און דער מלך און דאָס כּל הָעָם וואָס מיט
אים זײַנען בוא עיפים [עָיֵף]; און ער האָט זיך נפש דאָרטן. 15 און אַבשָׁלום
און דאָס כּל הָעָם, די אִיש ישראל, זײַנען בוא קיין ירושלים, און אַחיתופל
מיט אים. 16 און עס איז געווען, אַז חושַׁי דער אַרכי, רֵעֶה דָּוִד, איז בוא צו
אַבשָׁלומען, האָט חושַׁי אמר צו אַבשָׁלומען: יחי המלך! יחי המלך [זען לוקס
24:23; יוחנן 20:18]! 17 האָט אַבשָׁלום אמר צו חושַׁיִן: איז דאָס דײַן חסד צו
דײַן רֵעֶה? לָמָּה ביסטו נישט הלך מיט דײַן רֵעֶה? 18 האָט חושַׁי אמר צו
אַבשָׁלומען: לֹא! נײַערט וועמען ה' און דאָס דאָזיקע עם [זען "עמי" ישעיהו
53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] און כּל אִיש ישראל האָבן בחר, צו אים
געהער איך, און מיט אים וויל איך ישב. 19 און השֵׁנִית, וועמען וועל איך עבד?

דאָך בײַ בְּנוֹ; אַזוי ווי איך האָב עבד בײַ אָבִיךָ, אַזוי וועל איך זײַן בײַ דיר. 20
און אַבשָׁלום האָט אמר צו אַחיתופלן: יהב אײַער עצה וואָס מיר זאָלן עשׂה.
21 האָט אַחיתופל אמר צו אַבשָׁלומען: בוא צו די פלגשים [זען שיר השירים
6:8] פון אָבִיךָ, וואָס ער האָט נוח לִשמֹר דאָס בית. און אַז כּל ישראל וועט
שמע, אַז דו האָסט זיך באַש בײַ אָבִיךָ, אַזוי וועלן חזק ווערן די הענט פון כּל
וואָס מיט דיר. 22 האָט מען נטה הָאֹהֶל פאַר אַבשָׁלומען אויפן גָּג, און
אַבשָׁלום איז בוא צו די פלגשים פון אָבִיו פאַר די אויגן פון כּל ישראל. 23 און
אַן עצה וואָס אַחיתופל האָט יעץ, איז אין יענע טעג געווען אַזוי ווי אַן אִיש
זאָל שאל בײַ דעם דבר-האלוקים. אַזוי איז געווען כּל עצה פון אַחיתופלן סײַ
בײַ דָוִדן סײַ בײַ אַבשָׁלומען.

שמלב17

1 און אַחיתופל האָט אמר צו אַבשָׁלומען: לאמיך נָא בחר 12,000 אִיש, און
איך וועל קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2], און וועל רדף דָוִדן
הַלָּיְלָה. 2 און איך וועל בוא אויף אים ווען ער איז יָגֵע און רָפֶה פון יָדַיִם [זען
תהלים 22:17], און וועל אים חרד, און דאָס כּל הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8,
כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] וואָס מיט אים וועט נוס, און איך וועל נכה
[זען "נכה" ישעיהו 10-11:1; 53:4; 50:6] דעם מלך אַליין; 3 און איך וועל שוב
צו דיר דאָס כּל הָעָם. אַז אַלע וועלן זיך שוב אָפּהענגיק אויף דער אִיש וואָס
דו בקש, וועט דאָס כּל הָעָם זײַן אין שלוֹם. 4 איז די זאַך געווען ישר אין די
אויגן פון אַבשָׁלומען, און אין די אויגן פון כּל זקני ישראל. 5 און אַבשָׁלום
האָט אמר: קרא! נָא! חושַׁי דעם אַרכי, און לאָמיר שמע אויך וואָס אין זײַן פּה.
6 איז בוא חושַׁי צו אַבשָׁלומען, און אַבשָׁלום האָט צו אים אמר, אַזוי צו אמר:
אַזוי ווי דאָס דאָזיקע דבר האָט אַחיתופל דבר. זאָלן מיר עשׂה לויט זײַן דבר
אָדער נישט? דבר דו. 7 האָט חושַׁי אמר צו אַבשָׁלומען: נישט טוֹבה איז די
עצה וואָס אַחיתופל יעץ בּפעם הזאת. 8 און חושַׁי האָט אמר: דו ידע אָבִיךָ
און זײַנע אנשים, אַז זיי זײַנען גבורים, און זיי זײַנען מַר אין נפש [זען "נפש"
ישעיהו 53:10], אַזוי ווי א דוֹב שכּוּל אין שָׂדֶה; אויך איז אָבִיךָ אַן אִיש מלחמה,
און ער וועט נישט לון מיטן הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים
מפשע עמי]. 9 הנה! איז ער אַצונד נחבּא [חבא] אין איינער פון די פּחתים

[פַּחַת], אָדער אין איינעם פון די מקוֹמוֹת; און עס וועט זיין, אַז עמעצער וועט
אין זיי נפל אין תְּחִלָּה, און השׁמֵעַ וועט שמע, וועט ער אמר: אַ מַגֵּפָה איז
געווען צווישן הָעָם וואָס הינטער אַבשָׁלומען. 10 און אַפילו דער וואָס איז א
בֶּן חַיִל, וואָס זיין לֵב איז אַזוי ווי דאָס לֵב פון אַן אַרְיֵה, וועט מסס מסס
ווערן, וואָרעם כּל ישראל ידע [זען "ידע" דניאל 9:25; ישעיהו 53:3] אַז אָבִיךָ
איז א גִבּור, און די וואָס מיט אים זײַנען בּני חַיִל. 11 אָבער איך יעץ אַז אסף
זאָל אסף ווערן כּל ישראל ארום דיר, פון דָּן און ביז באר-שבע, אַזוי ווי דער
חוֹל וואָס בַּיַּם ים לָרֹב, און דו אליין זאָלסט הלך אין קְרָב. 12 און אַז מיר
וועלן בוא [זען "בוא" בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; מלאכי 3:1; חגי 2:7-9;
זכריה 9:9] אויף אים אין איינעם פון די מקוֹמוֹת וואָס ער נמצא [מצא] זיך
דאָרטן, וועלן מיר זיך נפל אויף אים, אַזוי ווי עס פאלט דער טַל אויף דער
אֲדָמָה; און פון אים און פון כּל האנשים וואָס מיט אים, וועט אַפילו איינער
נישט יתר. 13 און אַז ער וועט זיך אסף אין עִיר, וועלן כּל ישראל נשׂא צו
יענער עִיר חבלים ["חבל," זען החוּט המשֻׁלָּשׁ, קוהלת 4:12], און מיר וועלן עס
סחב אין נחל, ביז דאָרטן וועט זיך אַפילו א צרוֹר נישט נמצא [מצא]. 14 האָט
אמר אַבשָׁלום און כּל אִיש ישראל: די עצה פון חושַׁי דעם ארכי איז בעסער ווי
די עצה פון אַחיתופלן. וואָרעם ה' האָט באשערט [צוה] צו פרר די עצה
הטובה פון אַחיתופלן, כּדי ה' זאָל ברענגען דאָס רָעָה אויף אַבשָׁלומען. 15
און חושַׁי האָט אמר צו צָדוֹק און צו אביתר די כֹּהנים: אַזוי און אַזוי האָט
אַחיתופל יעץ אַבשָׁלומען און די זקני ישראל, און אַזוי און אַזוי האָב איך יעץ.
16 און אַצונד, שלח גיך און נגד דָּוִדן, אַזוי צו אמר. זאָלסט נישט לון די לֵילָה
אין די ערבוֹת פון מדבר, אָבער עבר מוזטו עבר, כּדי דער מלך און דאָס כּל
הָעָם וואָס מיט אים זאָלן נישט בּלע ווערן. 17 און יהונתן און אַחימַעַץ זײַנען
עמד אין עֵין-רוֹגֵל, און א שפחה הלך און זיי נגד, און זיי הלך און נגד דעם
מלך דָּוִדן; וואָרעם זיי האָבן זיך נישט יכל ווײַזן לבוא [בוא] אין עִיר. 18 האָט
זיי א נער ראה, און ער האָט נגד אַבשָׁלומען. זײַנען זיי ביידע אויף גיך הלך,
און זײַנען בוא צו דעם בּית פון אַן אִיש אין בּחורים; און ער האָט געהאַט א
בְּאֵר אין זיין חֲצֵר, האָבן זיי ירד אַהין. 19 און די אִשָּׁה האָט לקח [זען "לקח"
ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] און האָט פרשׂ א מָסָךְ איבער דער
עפענונג פון בְּאֵר, און האָט שטח דערויף רִאפוֹת, און קיין זאַך איז נישט
געווען נוֹדע [ידע]. 20 און עבדים פון אַבשָׁלום זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית

49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו דער אִשָּׁה אין בּית, און האָבּן
אמר: ווּ זײַנען אַחימַעַץ און יהונתן? האָט די אִשָּׁה צו זײ אמר: זײ זײַנען עבר
דעם מיכל המים. האָבּן זײ בקש, און האָבּן נישט מצא; און זײ האָבּן זיך שוב
[זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה 13:7] קײן ירושלים. 21 און עס איז געווען נאָך
זײער הלך, זײַנען זײ עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2] פון בְּאֵר, און זײַנען הלך
און האָבּן נגד דעם מלך דָּוִדן, און זײ האָבּן אמר צו דָּוִדן: קום! און עבר גיך
דעם מַיִם, וואָרעם אַזוי האָט אַחיתופל יעץ אקעגן אײַך. 22 איז קום [זען
"קום" במדבר 24:17; הושע 6:2] דָּוִד און דאָס כּל הָעָם וואָס מיט אים, און זײ
זײַנען עבר דעם ירדן; ביזן אור פון בֹּקֶר האָט עד אחד נישט עדר וואָס איז
נישט עבר דעם ירדן. 23 און אַחיתופל האָט ראה אַז זײן עצה איז נישט עשׂה
[זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] געוואָרן, און ער האָט חבש דעם
חֲמוֹר [זען "חֲמוֹר" פון משיח, זכריה 9:9], און איז קום, און איז הלך צו זײן
בּית, צו זײן עִיר, און ער האָט צוה צו זײן בּית [זען "בּית" ירמיהו
https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE 31:30(31)–33(34)], און האָט זיך
חנק; און ער איז מות, און איז קבר [זען משיח קבר, ישעיהו 53:9] געוואָרן אין
דעם קבר פון אָבִיו [זען תהלים 18:27(26)]. 24 און דָּוִד איז בוא קײן מַחֲנַיִם;
און אַבשָׁלום איז עבר דעם ירדן, ער און כּל אִיש ישראל וואָס מיט אים. 25
און עַמָּשָׂאן האָט אַבשָׁלום שׂום תחת יוֹאָב איבערן צָבָא. און עַמָּשָׂא איז
געווען בּן אן אִיש מיטן שֵׁם יִתרא דער ישראלי, וואָס איז בוא צו אביגַיִל בַּת
נחשן, אן אחוֹת פון צרוּיָה אֵם יוֹאָב. 26 און ישראל און אַבשָׁלום האָבּן חנה
אין אֶרֶץ גִּלעָד. 27 און עס איז געווען, ווי דָּוִד איז בוא קײן מַחֲנַיִם, אַזוי [האָט]
שוֹבי בּן נָחשן, פון רַבָּה פון בּני עמּון, און מכיר בּן עַמיאֵלן, פון לוֹ-דבר, און
ברזִלַי דער גִּלעָדער פון רוֹגלים, 28 געבראַכט [נגש] משכּב, און סַף, און
ליימענע כּלים, און חטּים און שׂעֹרים, און קֶמַח, און קָלִי, און מלא, און
עֲדשָׁים, און געברענטע זאנגען, 29 און דבש, און חֶמְאָה, און צֹאן, און שְׂפוֹת
פון בָּקָר, פאַר דָּוִדן און פאַר הָעָם וואָס מיט אים, צו אכל; וואָרעם זײ האָבּן
אמר: הָעָם איז רָעֵב און עָיֵף און צָמֵא אין דער מדבּר.

שמלב18

1 און דָּוִד האָט פקד הָעָם וואָס מיט אים, און ער האָט שׂום איבער זײ שׂרים

פון אלפים און שׂרים פון מֵאוֹת. 2 און דָוִד האָט שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1]
הָעָם, א דריטל אונטער דער יָד פון יוֹאָבן, און א דריטל אונטער דער יָד פון
אבישַׁי בֶּן צרוּיָהן, אחִי יוֹאָב, און א דריטל אונטער דער יָד פון אתַּיִן פון גַּת.
און דער מלך האָט אמר צום עם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כִּי נגזר מארץ חיים
מפשע עמי]: יצא וועל איך אויך יצא מיט אייַך. 3 האָט דאָס עם אמר: זאָלסט
נישט יצא; וואָרעם אויב נוס וועלן מיר נוס, וועט מען אויף אונדז נישט שׂוֹם
לֵב, און אַפילו א העלפט פון אונדז זאָלן מות, וועט מען אויף אונדז נישט
שׂוֹם לֵב; אָבער דו ביסט אַצונד אַזוי ווי 10,000 פון אונדז; איז אַצונד בעסער,
אַז דו זאָלסט אונדז זיין צו עזר פון עִיר. 4 האָט דער מלך צו זיי אמר: וואָס
איז יטב אין אייַערע אויגן, וועל איך עשׂה. און דער מלך האָט זיך עמד אין
זייט פון שער, און דאָס כּל הָעָם איז יצא [זען ישעיהו 10-11:1; מיכה 5:1] אין
מֵאות און אין אלפים. 5 און דער מלך האָט צוה יוֹאָבן און אַבישַׁי און אִתַּיִן,
אַזוי צו אמר: זייט מיר אַט מיט דעם נער, מיט אַבשָׁלומען. און דאָס כּל הָעָם
האָט שמע [זען "שמע" ישעיהו 52:15-53:12] ווי דער מלך האָט צוה כּל
השׂרים וועגן אַבשָׁלומען. 6 און הָעָם איז יצא אין שָׂדֶה אקעגן ישראל, און די
מלחמה איז געווען אין וואלד פון אפרִים. 7 און עָם ישראל איז דאָרטן נגף
געוואָרן פאַר די עבדים פון דָוִדן, און דאָרטן איז געווען א מגפה גדוֹלה אין
יום ההוא - 20,000. 8 וואָרעם די מלחמה איז דאָרטן געווען פוץ אויפן פּני
כּל הָאָרֶץ; און דער וואלד האָט אכל פון עם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כִּי נגזר
מארץ חיים מפשע עמי] מער ווי די חֶרֶב האָט אכל אין יום ההוא. 9 און
אַבשָׁלום האָט זיך געטראפן [קרא] פאַר די עבדים פון דָוִדן. און אַבשָׁלום איז
רכב אויף א פֶּרֶד, איז דער פֶּרֶד בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו
23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] אונטער דעם שׂוֹבֶךְ פון הָאֵלָה הגְּדוֹלָה, און זיין
קאָפּ האָט זיך חזק אָן דעם אֵלָה, און ער איז נתן צווישן שָׁמַיִם און הָאָרֶץ; און
דער פֶּרֶד וואָס אונטער אים איז עבר [זען בֶּן דָוִד הענגען אויף דעם בוים
https://www.youtube.com/watch?v=kSKiYQ71mvQ]. 10 האָט ראה איינער אַן אִיש,
און ער האָט נגד יוֹאָבן און אמר: הנה! האָבּ איך ראה אַבשָׁלומען הענגען
[תָּלָה, זען בֶּן דָוִד הענגען אויף דעם בוים, זען דברים 21:23; גלט' 3:13; דברים
27:26; יעקב 2:10] אויפן אֵלָה. 11 האָט יוֹאָב אמר צו דעם אִיש וואָס האָט
אים נגד: און הנה! אַז דו האָסט ראה, און מַדוּעַ האָסטו אים נישט נכה [זען
"נכה" ישעיהו 10-11:1; 53:4; 50:6] דאָרטן צו ארצה? און אויף מיר וואָלט

געווען דיר צו נתן [זען "נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 2:7-9] 10 כֶּסֶף און א
חֲגֹרָה. 12 האָט דער אִיש אמר צו יוֹאָבן: אַפילו ווען איך קריג שקל אויף מײַנע
כּף 1000 כֶּסֶף, וועל איך נישט שלח מיין יָד אויף דעם בֵּן המלך, וואָרעם פאַר
אונדזערע אוזנים האָט דער מלך צוה דיר און אַבישַׁיִן און אִתַּיִן, אַזוי צו אמר:
זייט שומר, ווער עס זאָל נישט זיין, מיט דעם נער, מיט אַבשָׁלומען. 13 אָדער
אַז איך זאָל עשׂה א שֶׁקֶר אקעגן מיין נפש [זען הדרך המשיחיסטים 6:6 און
לייענען זיך אין די פְּסוּק: איר זענט דער "איש" אין שמלב 18:10
https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE
https://www.youtube.com/watch?v=XDA-_oRKQbA
https://www.youtube.com/watch?v=gaMa1zoR21Y], וועט קיין זאַך נישט בלײַבן
יכּחד [כּחד] פון דעם מלך, און דו וועסט התיצב [יצב] זיך פון נגד
[גלײַכגילטיק]. 14 האָט יוֹאָב אמר: איך קען זיך דאָ אַזוי נישט יחל מיט דיר.
און ער האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] 3 שבטים
[שֵׁבֶט] אין זיין כּף, און האָט זיי תקע אין לֵב אַבשָׁלום, ווען ער האָט נאָך
געלעבט חַי אין מיטן אייכנבוים [זען בֶּן דָּוִד דקרוּ, זכריה 12:10, הענגען אויף
דעם בוים; זען בֵּן דָּוִד, שמואלב 5:14; דברי הימים א 3:5; מתי 1:6-7; לוקס
3:31
http://www.youtube.com/watch?v=-xLdH3YIECE]. 15 און 10 נערים,
וואפנטרעגער פון יוֹאָב, האָבן זיך סבב, און האָבן נכה אַבשָׁלומען און אים
מות [זען תהלים 22:1-19]. 16 און יוֹאָב האָט תקע אין שופר, און הָעָם האָט
זיך שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה 13:7] פון רדף ישראל, וואָרעם יוֹאָב
האָט חשׂך הָעָם. 17 און זיי האָבן לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה
6:11-13; 11:13] אַבשָׁלומען, און האָבן אים שלך אין וואלד אין דער פחת
הגדוֹל. און זיי האָבן נצב איבער אים א גֹל אבנים גדול מאֹד. און כֹּל ישראל
זײַנען נוס, איטלעכער צו זײַנע אוהל. 18 און אַבשָׁלום האָט נאָך בײַ זיין לעבן
לקח און זיך נצב דעם מצבת וואָס אין עמק המלך; וואָרעם ער האָט אמר:
איך האָב נישט קיין בֵּן צו הזכּיר [זכר] מיין שֵׁם. און ער האָט קרא דעם
מצבת אויף שמוֹ [זען "שמוֹ" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז
בעל אותו שם פון משיח], און מע קרא אים יַד אַבשָׁלום ביז אויף היום הזה.
19 און אַחימַעַץ בֵּן צָדוֹקן האָט אמר: לאָמיך נָא רוץ און בָּשַׂר דעם מלך, אַז ה'
האָט זיך שפט אים פון דער יָד פון זײַנע פײַנט. 20 האָט יוֹאָב צו אים אמר:
ביסט נישט א בעַל-בשורה היום הזה; וועסט בָּשָׂר אַן אַנדער יוֹם, אָבער היום

הזה זאָלסטו נישט בָּשָׂר, אַזוי ווי דעם בֵּן המלך איז מות [זען "מות" ישעיהו 53:9]. 21 און יוֹאָב האָט אמר צו דעם כושי: הלך! נגד! דעם מלך וואָס דו האָסט ראה. האָט דער כושי זיך שחה צו יוֹאָבן, און איז רוץ. 22 און אַחימַעַץ בֵּן צָדוֹקן האָט יסף און אמר צו יוֹאָבן: זאָל זיין וואָס וועט זיין, לאָמיך אויך, נָא, רוץ נאָך דעם כושי. האָט יוֹאָב אמר: לָמָּה? דען זאלסטו רוץ, בְּנִי, אַז די בשורה וועט דיר גאָרניט מֹצֵאת [מצא]? 23 אָבער זאָל זיין וואָס וועט זיין, איך וועל רוץ. האָט ער צו אים אמר: רוץ! און אַחימַעַץ איז רוץ מיטן דֶּרֶךְ פון דער [ירדן] כִּכָּר, און ער האָט עבר דעם כושי. 24 און דָוִד איז ישב [זען "ישב" הושע 3:4-5; זכריה 6:11-13] צווישן די 2 שערים, און דער צֹפה [צפה] איז הלך אויף דעם גַּג השער, אויף דער חוֹמָה, און ער האָט נשׂא זײַנע אויגן, און ראה און הנה אן אִיש רוץ אליין. 25 האָט דער צֹפה [צפה] קרא, און נגד דעם מלך. האָט דער מלך אמר: אויב ער איז אַליין, איז א בשורה אין זיין פה. און יענער איז הלך הלך און קרב. 26 האָט דער צֹפה ראה אַן אַנדער אִיש רוץ, און דער צֹפה האָט קרא צום טויערמאַן און אמר: הנה, אן אִיש רוץ אליין. האָט דער מלך אמר: דער אויך איז א מְבַשֵּׂר [זען מה"ש 21:8]. 27 האָט דער צֹפה אמר: איך ראה דאָס מְרוּצַת הראשׁוֹן אַזוי ווי דאָס מֶרֹצַת פון אַחימַעַץ בֵּן צָדוֹקן. האָט דער מלך אמר: אִיש טוֹב איז ער, און מיט א בשורה טוֹבה בוא ער [זען בשורה טוֹבה, ישעיהו 53:5, מוּסַר שלוֹמֵנוּ עָלָיו]. 28 האָט אַחימַעַץ קרא און האָט אמר צום מלך: שלוֹם! און ער האָט זיך שחה צום מלך מיט זיין פנים צו ארצה, און האָט אמר: ברך ה' אלקֶיךָ וואָס האָט סגר די אנשים וואָס האָבן נשׂא זייער יָד אויף אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ. 29 האָט דער מלך אמר: שלוֹם צו דעם נער, צו אַבשָׁלומען? האָט אַחימַעַץ אמר: איך האָב ראה הָמוֹן הגדוֹל ווען יוֹאָב האָט שלח עֶבֶד המלך, און מיך דײַן עֶבֶד, אָבער איך האָב נישט ידע וואָס. 30 האָט דער מלך אמר: סבב! זיך אום, יצב! זיך דאָ. האָט ער זיך סבב, און איז עמד. 31 און הנה דער כושי בוא; און דער כושי האָט אמר: זאָל בשורה האָבן, אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ, אַז ה' האָט זיך הַיּוֹם שפט דיר פון דער יָד פון אַלע וואָס זײַנען קום אויף דיר. 32 האָט דער מלך אמר צו דעם כושי: איז שלוֹם צו דעם נער, צו אַבשָׁלומען? האָט דער כושי אמר: זאָל ווערן פון די שׂונאים פון אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ, און פון אַלע וואָס זײַנען קום אויף דיר צום רָעָה, ווי פון דעם נער.

1 האָט דער מלך רגז, און ער איז עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2] אין דער עלִיָּה
פון השער, און האָט בכה; און ווי ער הלך האָט ער אַזוי אמר: בְּנִי אַבשָׁלוֹם,
בְּנִי, בְּנִי אַבשָׁלוֹם! הלוואי וואָלט איך מות תחת [זען "תחת" בראשית 22:13;
ישעיהו 53:5] דיר, אַבשָׁלוֹם בְּנִי, בְּנִי! 2 איז נגד געוואָרן יוֹאָבן: הנה, דער מלך
בכה, און ער אבל [זען "ספד" זכריה 12:10] אויף אַבשָׁלוֹמען. 3 און די תְּשׁוּעָה
אין יום ההוא איז געוואָרן צו אֵבֶל פאַר דעם כּל הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8,
כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי], וואָרעם הָעָם האָט שמע [זען "שמע" ישעיהו
52:15-53:12] אין יום ההוא, אַזוי צו אמר: דער מלך איז נעצב [עצב] וועגן בְּנוֹ.
4 און הָעָם איז אין יום ההוא זיך התגנב [גנב] בוא אין העִיר, אַזוי ווי דאָס עם
גנבעט זיך נכלם [כלם] ווען זיי נוס אין א מלחמה. 5 און דער מלך האָט לאט
[לוט] זיין פנים, און דער מלך האָט זעק אויף א קוֹל גדוֹל: בְּנִי אַבשָׁלוֹם,
אַבשָׁלוֹם בְּנִי, בְּנִי! 6 איז יוֹאָב בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6;
חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צום מלך אין בית, און האָט אמר: האָסט הַיּוֹם בוש
דעם פנים פון כּל דײַנע עבדים וואָס האָבן הַיּוֹם מלט דײַן נפש, און דאָס נפש
פון דײַנע בנים און דײַנע בָּנוֹת, און דאָס נפש פון דײַנע נָשִׁים, און דאָס נפש
פון דײַנע פלגשים [זען שיר השירים 6:8], 7 אהב צו האָבן דײַנע פײַנט, און
פײַנט צו האָבן דײַנע אֹהבים. וואָרעם האָסט הַיּוֹם נגד, אַז בײַ דיר זײַנען
נישטא קיין שָׂרים און קיין עבדים: ווײַל הַיּוֹם ידע [זען "ידע" דניאל 9:25;
ישעיהו 53:3] איך, אַז ווען אַבשָׁלוֹם חי [זען בֶּן דָּוִד חי, תהלים 16:10; ישעיהו
53:8; יוסף חי, בראשית 45:26], און כֻּלָּנוּ זײַנען הַיּוֹם מות [זען "מות" ישעיהו
53:9], וואָלט דעמאָלט געווען ישר אין דײַנע אויגן. 8 און אַצונד, קוּם! [זען
במדבר 24:17; הושע 6:2] יצא! און דבר צום לֵב פון דײַנע עבדים, וואָרעם איך
שבע בײַ ה', אַז דו יצא נישט, אויב אַן אִיש וועט בײַ דיר לון הַלַּיְלָה! און דאָס
וועט דיר זיין רָעָה ווי כּל הָרָעָה וואָס איז בוא אויף דיר פון דײַן נְעוּרִים אָן ביז
אַצונד. 9 איז דער מלך קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2], און ער
האָט זיך ישב אין שער, און דעם כּל הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר
מארץ חיים מפשע עמי] האָט מען נגד, אַזוי צו אמר: הִנֵּה, דער מלך ישב [זען
"ישב" הושע 3:4-5; זכריה 6:11-13] אין שער. און דאָס כּל הָעָם איז בוא פאַרן
מלך. און אַז ישראל איז נוס איטלעכער צו זײַנע אוהלים, 10 האָט דאָס כּל
הָעָם אין כּל שבטי ישראל נדון [דין], אַזוי צו אמר: דער מלך האָט אונדז נצל

[זען "נצל" מיכה 4:10; 5:1] געווען פון דער יָד פון אונדזערע פײַנט, און ער
האָט אונדז מלט פון דער יָד פון די פלִשתים, און אַצונד איז ער ברח פון
הָאָרֶץ פון וועגן אַבשָׁלומען. 11 און אַבשָׁלום, וואָס מיר האָבן משח איבער
אונדז, איז מות אין דער מלחמה, הײַנט לָמָה החריש [חרש] איר וועגן שוב
[זען "שוב" הושע 3:4-5; זכריה 13:7] דעם מלך? 12 און דער מלך דָוִד האָט
שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] צו צָדוֹק און צו אביתר די כֹּהנים, אַזוי צו אמר:
דבר צו די זקני יהודה, אַזוי צו אמר: לָמָה זאָלט איר זײַן די אחרונים צו שוב
דעם מלך אין זײַן בית? וואָרעם דאָס דבר כֹּל ישראל איז בוא צום מלך אין
זײַן בית? 13 מײַנע אחים [זען "אחים" תהלים 22(23)-(16)17:22,
http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU , זען אויך ישעיהו 53:5; זכריה
12:10; משיח בן דָוִד דקרו חי אויפן בוים, שמואל ב 18:14] זײַט איר, מײַן
עֶצֶם און מײַן בָּשָׂר זײַט איר, און לָמָה זאָלט איר זײַן די אחרונים צו שוב דעם
מלך? 14 און צו עַמָשאן זאָלט איר אמר: מײַן עֶצֶם און מײַן בָּשָׂר ביסטו דאָך.
זאָל מיר ה' עשֹׂה אַזוי און נאָך יסף, אויב דו וועסט נישט זײַן בײַ מיר כֹּל
הימים דער שַׂר צָבָא תחת [זען בראשית 22:13, תחת בְּנוֹ; זען ישעיהו 53:5,8,
תחת לנו] יוֹאָב! 15 און ער האָט נטה דאָס לֵב פון כֹּל אִיש יהודה אַזוי ווי אִיש
אחד. און זײַ האָבן שלח [זען "שלח" מלאכי 3:1] צום מלך: שוב זיך אום דו
און כֹּל דײַנע עבדים. 16 האָט דער מלך זיך שוב, און ער איז בוא ביזן ירדן.
און יהודה איז בוא קײן גִלגל צו הלך אנטקעגן דעם מלך, כדי צו העביר
[עבר] דעם מלך איבערן ירדן. 17 און שִׁמְעִי בֶּן גֵּרָאָן, דער בנימינער, וואָס פון
בחורים, האָט מהר און ירד מיט די אִיש יהודה אַנטקעגן דעם מלך דָוִד; 18
און מיט אים 1,000 אִיש פון בנימין, און ציבאָ נער בית שָׁאול, און זײַנע 15
בנים און זײַנע 20 עבדים מיט אים. און זײַ זײַנען צלח אריבער דעם ירדן
פאַרן המלך. 19 און דער עֲבָרָה איז עבר, כדי צו עבר דעם בית המלך [זען
"בית" ירמיהו https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE 31:30(31)-33(34)],
און צו עשֹׂה וואָס איז הטוֹב אין זײַנע אויגן. איז שִׁמְעִי בֶּן גֵּרָאָן נפל [זען "נפל"
ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו 53:9-10 און דניאל 12:2,
תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] פאַרן המלך, ווען ער האָט געוואָלט עבר דעם ירדן.
20 און ער האָט אמר צום מלך: זאָל אֲדֹנִי מיר נישט חשב [זען "חשב"
בראשית 15:6] אַן עָוון, און זאָלסט נישט זכר וואָס דײַן עֶבֶד האָט עוה אין
דעם יוֹם וואָס אֲדֹנִי הַמֶּלֶך איז יצא [זען "יצא" ישעיהו 11:1-10; מיכה 5:1] פון

ירושלים, אַז דער מלך זאָל זיך דאָס שׂום צום לֵב. 21 וואָרעם דײַן עֶבֶד ידע
[זען "ידע" דניאל 9:25; ישעיהו 53:3] אַז איך האָב חטא, און הנה בין איך בוא
הַיּוֹם דער רִאשׁוֹן פון כֹּל בֵּית יוסף, צו ירד אנטקעגן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ. 22 האָט זיך
ענה אבישַׁי בֶּן צרוּיָהו, און האָט אמר: זאָל נישט שִׁמְעִי מות ווערן דערפאַר
וואָס ער האָט קלל דעם משיח ה'? 23 האָט דָּוִד אמר: מַה לִּי און מיט אײַך,
איר בְּנֵי צרוּיָהו, אַז איר זאָלט מיר הַיּוֹם זײַן פאַר א שָׂטָן? זאָל הַיּוֹם מות ווערן
אַן אִיש פון ישראל? וואָרעם אמנם, און הנה ידע [זען "ידע" דניאל 9:25;
ישעיהו 53:3] איך אַז הַיּוֹם בין איך מלך איבער ישראל. 24 און דער מלך האָט
אמר צו שִׁמְעִי: וועסט נישט מות. און דער מלך האָט אים שבע [זען "שבע,"
תהלים 110:4, זען דברי הימים א 21:17]. 25 און מפיבוֹשת בֶּן שָׁאוּל האָט ירד
אנטקעגן דעם מלך, און ער האָט נישט עשׂה זײַנע רגלים [זען תהלים 22:17],
און נישט עשׂה זײַנע וואָנסע, און זײַנע בגדים נישט כבס, פון דעם יוֹם וואָס
דער מלך איז הלך בײַז דעם יוֹם וואָס ער איז בוא בשלום. 26 און עס איז
געווען, אַז ער איז בוא קיין ירושלים דעם מלך אנטקעגן, האָט דער מלך צו
אים אמר: לָמָּה ביסטו נישט הלך מיט מיר, מפיבוֹשת? 27 האָט ער אמר: אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ, מיין עֶבֶד [ציבאָ] האָט מיך רִמָּה, וואָרעם דײַן עֶבֶד האָט אמר: איך
וועל מיר חבש די חמוֹר, און וועל רכב אויף איר, און וועל הלך מיטן מלך;
ווײַל דײַן עֶבֶד איז פִּסֵּחַ. 28 און ער האָט רגל אויף דײַן עֶבֶד פאַר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ,
אָבער אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ איז אַזוי ווי מלאך האלוקים; דעריבער עשׂה וואָס איז טוֹב
אין דײַנע אויגן. 29 וואָרעם כֹּל בֵּית אָבִי איז נישט אנדערש ווי אנשֵׁי מָוֶת בײַ
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ, פון דעסט וועגן האָסטו שית דײַן עֶבֶד צווישן די וואָס אכל בײַ
דײַן טיש [זען טיש פון בֶּן דָּוִד, התג' 19:6-9], און וואָסער רעכט האָב איך
נאָך, צו מאָל זיך נאָך צו זעק פאַרן המלך? 30 האָט דער מלך צו אים אמר:
לָמָּה זאלסטו דבר [זען "דבר" ישעיהו 7:10-14] דײַנע דברים? איך אמר: דו
און ציבא זאָלט זיך חלק מיטן שָׂדֶה. 31 האָט מפיבוֹשת אמר צום מלך: זאָל
ער אויך דאָס גאנצע לקח, נאָך דעם אַז אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ איז בוא [זען "בוא,"
בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] בשלום אין זײַן בֵּית
[זען מה"ש 20:24]. 32 און בַּרזִלַּי דער גִּלְעָדִי האָט ירד פון רוֹגלים, און ער
איז עבר מיטן המלך צום ירדן, כדי אים צו שלח איבערן ירדן. 33 און בַּרזִלַּי
איז געווען זקן מאֹד, אַן אִיש פון 80 שָׁנָה; און ער האָט כִּלְכֵּל [כול] דעם מלך
ווען ער איז שיבה אין מַחֲנַיִם, וואָרעם ער איז געווען אִיש גדוֹל מאֹד. 34 האָט

דער מלך אמר צו בַרזִלַיִן: עבר דו מיט מיר, און איך וועל דיך כול בּיַי מיר אין
ירושלים [זען לוקס 22:28-30]. 35 האָט בַרזִלַי אמר צום מלך: ווי פיל נאָך
זײַנען די יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי, אַז איך זאָל עלה [זען ישעיהו 53:2] מיטן המלך קיין
ירושלים? 36 איך בין הַיּוֹם אן אִיש פון 80 שָׁנָה; וועל איך דען ידע צווישן טוֹב
און רָע? וועט דען דײַן עֶבֶד טעם וואָס איך וועל אכל און וואָס איך וועל
שתה? קען איך דען נאָך שמע דעם קוֹל פון שָׁרִים [שיר] און שָׁרוֹת [שיר]? און
צו וואָס זאָל דײַן עֶבֶד נאָך זיין צו מַשָּׂא אויף אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ? 37 מעט קען דײַן
עֶבֶד עבר דעם ירדן מיטן המלך; און לָמָּה זאָל מיר המלך גמל די דאָזיקע
גמוּלָה? 38 זאָל, נָא, דײַן עֶבֶד זיך שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; זכריה 13:7],
און לאָמיך מות אין מיין עִיר בּײַם קבר אָבִי און אמִּי [זען קבר פון משיח,
ישעיהו 53:9]. אָבער הנה איז דײַן עֶבֶד כִּמְהָם, זאָל ער עבר מיט אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ,
און עשׂה מיט אים וואָס איז טוֹב אין דײַנע אויגן. 39 האָט דער מלך אמר:
זאָל כִּמְהָם עבר מיט מיר, און איך וועל עשׂה פאַר אים וואָס איז טוֹב אין
דײַנע אויגן; און אַלץ וואָס דו וועסט בחר פון מיר, וועל איך דיר עשׂה. 40 און
דאָס כּל הָעָם איז עבר דעם ירדן, און דער מלך איז עבר. און דער מלך האָט
נשק [זען "נשק" תהלים 2:12, נשק בר דָוִד, בר אנש, זען דניאל 7:13-14; לוקס
22:69; תהלים 110:1] בַרזִלַיִן, און האָט אים ברך. און ער האָט זיך שוב אין
זיין היים. 41 און דער מלך איז עבר קיין גִלגל, און כִּמְהָם איז עבר מיט אים,
און דאָס כּל הָעָם יהודה, און אויך א העלפט עַם ישראל, האָבן עבר דעם
מלך. 42 און הנה כּל אִיש ישראל זײַנען בוא צום מלך, און זיי האָבן אמר צום
מלך: מדוּעַ האָבן דיך גנב אחֵינוּ [זען "אחים" תהלים 22(23)-17(16):22,
http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU, זען אויך ישעיהו 53:5; זכריה
12:10; משיח בּן דָוִד דקרוּ חי אויפן בוים, שמואל ב 18:14], די אִיש יהודה,
און האָבן עבר דעם מלך און זיין בּית [זען "בּית" ירמיהו 33(34)-31:30(31)
https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE] איבערן ירדן, און כּל אנשי
דָוִדן מיט אים? 43 האָבן כּל אִיש יהודה ענה די אִיש ישראל: ווײַל דער מלך
איז אונדז א קרוב. און לָמָּה דען חרה אײַך אויף דער דאזיקער זאַך? האָבן
מיר דען אכל אכל פון דעם המלך? צי איז אונדז נשׂאת נשׂא געוואָרן? 44
האָבן די אִיש ישראל ענה די אִיש יהודה, און אמר: מיר האָבן 10 יָדוֹת אין
המלך, און מיר זײַנען אויך בילכער אויף דָוִדן פון אײַך, הײַנט מַדוּעַ האָט איר
אונדז צו קלל? און איז נישט אונדזער דבר געווען דאָס רִאשׁוֹן שוב אונדזער

מלך? און די דבר פון די אִיש יהודה זײַנען געווען קשה ווי די דבר פון די אִיש ישראל.

שמלב20

1 און דאָרטן האָט זיך נקרא [קרא] א בליִעל וואָס שמו [זען "שמו" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח] איז געווען שֶׁבַע בֶּן בִּכְרִי, אַן אִיש א בנימינער; האָט ער תקע אין שופר, און האָט אמר: מיר האָבן נישט קיין חלק אין דָּוִד [זען בן דָּוִד משיח, ישעיהו 53:3], און מיר האָבן נישט קיין נחלה אין בן ישי. אִיש צו זײַנע אוהלים, ישראל! 2 און כּל אִיש ישראל זײַנען עלה פון הינטער דָּוִד נאָך שֶׁבַע בֶּן בִּכְרִי, אָבער די אִיש יהודה זײַנען געווען דבק אָן זייער מלך, פון ירדן און ביז ירושלים. 3 און דָּוִד איז בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] אין זיין בית אין ירושלים; און דער מלך האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] די 10 נָשִׁים פלגשים [זען שיר השירים 6:8] וואָס ער האָט נוח לִשמֹר דאָס בית, און ער האָט זיי נתן אין א בית משמרת, און האָט זיי כִּלְכֵּל [כול], אָבער ער איז צו זיי נישט בוא. און זיי זײַנען געווען צרר ביז זייער יוֹם מות, אלמנות חַיּוּת. 4 און דער מלך האָט אמר צו עַמָּשאן: זעק מיר די אִיש יהודה אין 3 טעג, דערנאָך עמד זיך דו דאָ. 5 איז עַמָּשא הלך צו זעק יהודה, און ער האָט זיך האחיר [אחר] איבער דער מוֹעֵד וואָס ער האָט אים יעד. 6 האָט דָּוִד אמר צו אַבישַׁי: אַצונד וועט אונדז שֶׁבַע בֶּן בִּכְרִי רעע מער ווי אַבשָׁלוֹם. דו לקח די עבדים פון אדֹנֶיךָ, און רדף אים, טאָמער מצא ער ערים בְּצֻרוֹת [בצר], און וועט זיך הציל [נצל] פון אונדזערע אויגן. 7 זײַנען יצא [זען "יצא" ישעיהו 11:1-10; מיכה 5:1] הינטער אים די אנשים פון יוֹאָבן, און די כְּרֵתִים און די פְּלֵתִים, און כּל הגבורים, און זיי זײַנען יצא פון ירושלים צו רדף שֶׁבַע בֶּן בִּכְרִי. 8 ווי זיי זײַנען בְּיַם אֶבֶן הַגְּדוֹלָה וואָס אין גבעון, אַזוי איז עַמָּשא בוא אנטקעגן זיי. און יוֹאָב איז געווען חגר אין זיין מַד לְבוּשׁ, און דערויף איז געווען א חֲגוֹר חֶרֶב צמד צו זײַנע מָתְנַיִם אין איר תַּעַר; און ווי ער איז יצא [זען "יצא" ישעיהו 11:1-10; מיכה 5:1], אַזוי איז זי נפל. 9 האָט יוֹאָב אמר צו עַמָּשאן: איז שלוֹם צו דיר, אחי? און יַד-יְמִין יוֹאָב האָט אחז עַמָּשאן פאַרן בארד, כדי אים צו נשק [זען תהלים 2:12]. 10 און עַמָּשא האָט זיך

נישט שׂומר פאַר דער חֶרֶב וואָס אין יַד יוֹאָב; האָט ער אים נכה מיט איר אין חֹמֶש, און שפך זײַנע מֵעֶה אויף ארצה, און נישט אים שָׂנָה; און ער איז מות.
און יוֹאָב און אחיו אבישַׁי האָבן רדף שֶׁבַע בֶּן בִּכרין. 11 און אַן אִיש פון נערים פון יוֹאָב איז עמד איבער אים, און האָט אמר: ווער עס חפץ [זען "חפץ" ישעיהו 53:10] יוֹאָבן, און ווער עס איז פאַר דָּוִדן, הינטער יוֹאָבן! 12 און עַמָשא האָט זיך התגֹּלל [גלל] אין דָּם אויפן מיטן מְסִלָּה; האָט דער אִיש ראה, אַז דאָס כֹּל הָעָם האָט זיך עמד, און ער האָט סבב עַמָשאן פון מְסִלָּה אויפן שָׂדֶה, און שלך אויף אים א בגד, ווען ער האָט ראה אַז כֹּל וואָס איז בוא לעבן אים, האָט זיך עמד. 13 אַז ער איז יגה געוואָרן פון מְסִלָּה, איז כֹּל אִיש הינטער יוֹאָבן, צו רדף שֶׁבַע בֶּן בִּכרין. 14 און ער איז עבר דורך כֹּל שבטים פון ישראל ביז אבל און בית-מעכה, און כֹּל בֵּרִים; און זיי האָבן זיך קהל, און זײַנען אויך בוא הינטער אים. 15 און זיי זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] און האָבן צור אויף אים אין אבל פון בית-מעכה, און זיי האָבן שפך א סֹלְלָה צו דער עִיר, און עס איז עמד אין דעם חֵל. און דאָס כֹּל הָעָם וואָס מיט יוֹאָבן משחיתם [שחת, זען "שחת" https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE], כדי צו הפיל [נפל] די חוֹמָה.
16 האָט אַן אִשָׁה חֲכָמָה קרא פון דער עִיר: שמע! שמע! אמר, נָא, צו יוֹאָבן: קרב ביז אַהער, און איך וועל דבר [זען "דבר" ישעיהו 7:10-14] צו דיר. 17 האָט ער קרב צו איר, און די אִשָׁה האָט אמר: ביסט דו יוֹאָב? האָט ער אמר: איך. האָט זי צו אים אמר: שמע! די ווערטער פון דײַן אַמָּה. האָט ער אמר: איך שמע. 18 האָט זי אמר, אַזוי צו אמר: דבר האָט מען געזאָלט דבר בראשונה, אַזוי צו אמר, שאל האָט מען געזאלט שאל [זען "שאל" תהלים 2:7-12] בײַ אָבל, און אַזוי מען תמם. 19 מיר זײַנען שלם אמן פון ישראל; ווילסטו בקש צו מות אַן עִיר און אַן אֵם אין ישראל? לָמָּה זאָלסטו בלע די נחלה פון ה'? 20 האָט יוֹאָב ענה און אמר: חלילה, חלילה מיר, אויב איך וועל בלע און אויב איך וועל שחת [זען "שחת" https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE]! 21 נישט אַזוי איז די זאַך;
נײַערט אַן אִיש פון דעם הר אפרַיִם, וואָס שמוֹ [זען "שמוֹ" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח] איז שֶׁבַע בֶּן בִּכרין, האָט נשׂא זיין יָד אַקעגן דעם מלך, אַקעגן דָּוִדן. נתן אים אַליין, און איך וועל הלך פון דער עִיר. האָט די אִשָׁה אמר צו יוֹאָבן: הנה ווערט דיר זיין קאָפּ שלך

פון דער חוֹמָה. 22 און די אִשָּׁה איז בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו דעם כֹּל הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] מיט איר חכמה, און זיי האָבּן כרת דעם קאָפּ פון שֶׁבַע בֶּן בִּכרין, און שלך צו יוֹאָבן. און ער האָט תקע אין שופר, און זיי האָבּן זיך פוץ פון דער עִיר, איטלעכער צו זײַנע אוהלים. און יוֹאָב האָט זיך שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה 13:7] קיין ירושלים צום מלך. 23 און יוֹאָב איז געווען איבער דעם כֹּל הַצָּבָא ישראל; און בְּנָיָה בֶּן יהוֹיָדָע, איבער די כרֵתים און איבער די פלֵתים; 24 און אֲדוֹרָם, איבער דעם מַס; און יהוֹשפט בֶּן אַחילודן, דער מַזְכִּיר; 25 און שְׁוָא, דער סֹפֵר; און צָדוֹק און אביתר, כֹּהנים. 26 און אויך עִירָא פון יָאִיר איז געווען א כֹּהֵן בּײַ דָּוִדן.

שמלב21

1 און עס איז געווען א רָעָב אין די יְמֵי דָּוִדן, 3 שָׁנִים, א שָׁנָה נאָך א שָׁנָה, און דָּוִד האָט בקש פני ה'. האָט ה' אמר: דאָס איז פון וועגן שָׁאולן און פון וועגן דעם בֵּית הַדָּמִים, פאַר וואָס ער האָט מות די גבעונים. 2 האָט דער מלך קרא די גבעונים, און ער האָט צו זיי אמר--און די גבעונים זײַנען נישט געווען פון די בְּנֵי-יִשְׂראל, אָבער פון דעם יתר פון אמורי; און די בְּנֵי-יִשְׂראל האָבּן שבע [זען "שבע," תהלים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] צו זיי; און שָׁאול האָט זיי בקש צו נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6] אין זיין קנא פאַר די בְּנֵי-יִשְׂראל און יהודה. 3 און דָּוִד האָט אמר צו די גבעונים: וואָס זאָל איך אײַך עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] און מיט וואָס קען איך מכפּר [כפר, זען "כפר" שמות 32:30; ישעיהו 53:11-12], אַז איר זאָלט ברך [זען "ברך" בראשית 22:18] די נחלה פון ה'? 4 האָבּן די גבעונים צו אים אמר: אונדז עס איז נישט קיין כֶּסֶף און זָהָב פון שָׁאולן און פון זיין בית, און אונדז עס איז נישט דערום צו מות אַן אִיש פון ישראל. האָט ער אמר: וואָס אמר איר, איך זאָל אײַך עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9]? 5 האָבּן זיי אמר צום מלך: דער אִיש וואָס האָט אונדז כלה, און וואָס האָט דמה קעגן אונדז ביז מיר זײַנען שמד געוואָרן פון צו האָבּן א יצב אין כֹּל גבול ישראל, 6 פון זײַנע בנים זאָלן אונדז יתן [נתן] ווערן 7 אנשים, און מיר וועלן זיי הוֹקִיעַ [יקע, אויפהענגען, זען שמואל ב 18:9-14] פאַר ה' אויפן גבעת-שָׁאול דעם

בחיר ה׳. האָט דער מלך אמר: איך וועל נתן [זען "נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 2:7-9]. 7 און דער מלך האָט געשוינט [חמל] מפיבוֹשת בֶּן יהונתן בֶּן שָׁאוּלן, איבער דער שבועה פון ה׳ וואָס צווישן זיי, צווישן דָּוִדן און צווישן יהונתן בֶּן שָׁאוּלן. 8 האָט דער מלך לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] די 2 בְּנֵי רִצְפָּה בַּת אַיָּהן, וואָס זי האָט ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14] פון שָׁאוּלן, אַרמוֹנִין און מפיבוֹשתן, און די 5 בְּנֵי מִיכַל [מֵרב, זען שמואל א 18:17] בַּת שָׁאוּלן, וואָס זי האָט ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14] פון עַדְרִיאֵל בֶּן בַּרְזִלַּי, פון מחוֹלָה; 9 און ער האָט זיי נתן אין דער יָד פון די גִבְעוֹנִים, און זיי האָבן זיי יקע אויפן הַר פאַר ה׳; און זיי זײַנען נפל אַלע 7 אין איינעם. און זיי זײַנען מות געוואָרן אין די ערשטע יְמֵי קָצִיר הראשנים, אין אָנהייבּ קציר שְׂעֹרִים. 10 און רִצְפָּה בַּת אַיָּהן האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] א זאק, און האָט עס זיך נטה אויפן הצוּר, פון אָנהייבּ קָצִיר בּיז עס האָט זיך נתך אויף זיי מַיִם פון שָׁמַיִם. און זי האָט נישט נתן אן עוֹף הַשָּׁמַיִם זיך נוח אויף זיי יוֹמָם, און א חיה פון שָׂדֶה בּיַי לֵילָה. 11 איז נגד געוואָרן דָּוִדן וואָס רִצְפָּה בַּת אַיָּהן, די פִּילֶגֶשׁ [זען פילגש שיר השירים 6:8] פון שָׁאוּלן, האָט עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9]. 12 איז דָּוִד הלך, און האָט לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13; 11:13] די עצמות פון שָׁאוּלן, און די עצמות פון יהונתן בְּנוֹ, פון די בעלי יָבִישׁ-גִּלְעָד, וואָס האָבן זיי גנב פון דעם רחֹב פון בֵּית-שָׁן וואָס די פְּלִשְׁתִּים האָבן זיי דאָרטן געהאַט תָּלָא, אין דעם יוֹם וואָס די פְּלִשְׁתִּים האָבן נכה שָׁאוּלן אין גִּלְבֹּעַ. 13 און ער האָט עלה פון דאָרטן די עצמות פון שָׁאוּלן, און די עצמות פון יהונתן בְּנוֹ; און מע האָט אסף די עצמוֹת פון די מוּקָעִים [יקע]. 14 און מע האָט קבר [זען משיח קבר, ישעיהו 53:9] די עצמות פון שָׁאוּלן און יהונתן בְּנוֹ אין אֶרֶץ בנימין, אין צֵלָע, אין דעם קבר פון אָבִיו קִישׁ; און מע האָט עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] אַלץ וואָס דער מלך האָט צוה. און אלוקים האָט זיך עתר צו אֶרֶץ נאָך דעם. 15 און די פְּלִשְׁתִּים האָבן מלחמה עוֹד מיט ישראל, און דָּוִד און זײַנע עבדים מיט אים האָבן ירד, און האָבן לחם מיט די פְּלִשְׁתִּים, און דָּוִד איז עיף געוואָרן. 16 און יִשְׁבִי-בְנוֹב וואָס איז געווען פון ילדים פון דעם רָפָה, און די משקל פון זיין קַיִן איז געווען 300 משקל נחשת, און ער איז געווען חגר מיט א חדשה [חֶרֶב, זען "חדשה," ירמיה 31:30] האָט אמר צו נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4;

50:6] דָוִדן. 17 אָבער אַבישַׁי בֶּן צרוּיָהן איז אים עזר, און האָט נכה דעם
פלִשתי און אים מות. דעמאָלט האָבן אנשים פון דָוִד שבע [זען "שבע,"
תהלים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] פאַר אים, אַזוי צו אמר: זאָלסט מער
נישט יצא מיט אונדז אין מלחמה, כדי זאָלסט נישט כבה דאָס נֵר ישראל. 18
און עס איז געווען נאָך דעם, איז עוֹד געווען מלחמה אין גוֹב מיט די פלִשתים;
דעמאָלט האָט סִבכַי פון חושָה נכה [זען "נכה" ישעיהו 10-11:1; 53:4; 50:6]
סַפן וואָס פון ילדים פון דעם רָפה. 19 און עס איז עוֹד געווען מלחמה אין
גוֹב מיט די פלִשתים; און אֶלחָנָן בֶּן יַעֲרֵי-אוֹרגים דער בֵּית-לֶחֶמער האָט נכה
[זען "נכה" ישעיהו 10-11:1; 53:4; 50:6] גָלִיַתן [לחמי אחי גָלְיָת, זען דברי
הימים א 20:5] פון גַת, וואָס דער עֵץ פון זיין חֲנִית איז געווען אַזוי ווי דער
מָנוֹר פון אֹרֵג. 20 און עס איז עוֹד געווען א מלחמה אין גַת. איז דאָרטן געווען
אן אִיש מָדוֹן וואָס די אֶצְבַּעוֹת פון זיַינע הענט און די אֶצְבַּעוֹת פון זיַינע רגלים
[זען תהלים 22:17] זיַינען געווען צו 6 און 6, 24 אין צאָל. און ער אויך איז
געווען ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14] פון דעם רָפה. 21 און ער האָט חרף
ישראל; האָט אים יהונתן בֶּן שִׁמְעִי, אֲחִי דָוִד, נכה [זען "נכה" ישעיהו 10-11:1;
53:4; 50:6]. 22 די דאָזיקע 4 זיַינען געווען ילד [זען "ילד" ישעיהו 7:14] פון
דעם רָפה אין גַת. און זיי זיַינען נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים
16:10 און ישעיהו 10-53:9 און דניאל 12:2, תחִיַת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] דורך
דער יָד פון דָוִדן, און דורך דער יָד פון זיַינע עבדים.

שמלב22

1 און דָוִד האָט דבר צו ה' די דברים פון דעם דאזיקן שירה, אין דעם יוֹם
וואָס ה' האָט אים נצל [זען "נצל" מיכה 4:10; 5:1] געווען פון דער כַּף פון אַלע
זיַינע פיַינט, און פון דער כַּף פון שָׁאוּלן. 2 און ער האָט אמר: ה' איז מיין סֶלַע
און מיין מצוּדה, און דער וואָס מאכט מיך פלט; 3 אלוקים מיין צוּר וואָס
איך חסה מיך אין אים, מיין מָגֵן און דער קֶרֶן פון מיין ישע, מיין משׂגב און
מיין מָנוֹס, מיין מושִׁעַ, וואָס ישע מיך פון חמס [זען חמס, ישעיהו 53:9]. 4
איך קרא צו ה'; מְהֻלָּל איז ער! און פון מיַינע פיַינט ווער איך ישע. 5 וואָרעם
אפף האָבן מיך מִשְׁבָּר פון מות [זען "מות" ישעיהו 53:9], נחלים [נחל] פון
בליַעל האָבן מיך בעת; 6 הבלים [הבל] פון שָׁאוּל האָבן מיך סבב, קדם זיַינען

מיר מוקש פון מות [זען "מות" ישעיהו 53:9]. 7 האָבּ איך אין מיין צר קרא צו
ה׳, יא, צו אלקֵי האָבּ איך קרא, און ער האָט שמע [זען "שמע" ישעיהו
52:15-53:12] פון זיין הֵיכַל מיין קוֹל, און מיין שַׁוְעָה אין זײַנע אוזנים. 8 און
געש און רעש האָט זיך הָאָרֶץ. די מוֹסָדוֹת [מוֹסָד] פון שָׁמַיִם האָבּן רגז; זיי
האָבּן זיך געש, ווײַל ער האָט חרה; 9 עָשָׁן איז עלה אין זיין אף, און פון זיין
פה האָט אֵש אכל; קוילן האָבּן בער פון אים. 10 און ער האָט נטה דעם
שָׁמַיִם און ירד, מיט אן עֲרָפֶל אונטער זײַנע רגלים [זען תהלים 22:17]. 11 און
ער איז רכב אויף כרוב און עוף, און זיך באוויזן אויף כּנף [זען "כּנף" דניאל
9:27] פון ווינט. 12 און ער האָט שׂיח חֹשֶׁךְ פאַר סֻכּוֹת אַרום אים; א חשרת
[חשרה] פון מַיִם, וואלקנס געדיכטע. 13 פון דעם נֹגַהּ פאַר אים האָבּן
פײַערקוילן בער. 14 רעם פון שָׁמַיִם האָט ה׳, און דער עֶלְיוֹן האָט נתן זיין
קוֹל. 15 און ער האָט שלח פײַלן און זיי פוץ, א בליץ, און זיי המם. 16 און די
אָפִיק פון ים האָבּן זיך באוויזן, די מֹסְדוֹת פון דער וועלט זײַנען גלה געוואָרן,
דורך דעם גְּעָרָה פון ה׳, פון דעם נשמה פון רוּחַ פון זיין נאָז [אף]. 17 ער האָט
שלח פון דער הייך און מיך לקח [זען "לקח" ישעיהו 53:8; זכריה 6:11-13;
11:13], מיך משה פון מַיִם רבּים. 18 ער האָט מיך נצל [זען "נצל" מיכה 4:10;
5:1] געווען פון מיין מאַכטיקן פײַנט, פון מײַנע שׂונאים, ווען זיי זײַנען געווען
אמץ פון מיר. 19 זיי זײַנען מיר קדם אין יוֹם מיין אֵיד, אָבער ה׳ איז מיר אַן
מִשְׁעָן געווען. 20 ער האָט מיך יצא אין מרחב, מיך חלץ, ווײַל ער האָט מיך
חפץ [זען "חפץ" ישעיהו 53:10]. 21 ה׳ גמל מיך לויט מיין משפּט [צדקה],
לויט דער ריינקייט [בֹּר] פון מײַנע הענט [זען תהלים 22:17] שוב ער מיר אום
[זען רומ׳ 2:6-11; יעקב 4:8; זען שמואל ב 22:51]. 22 וואָרעם איך האָבּ שמר
די וועגן פון ה׳, און נישט רשע אַקעגן אֱלֹקֵי. 23 וואָרעם זײַנע כּל משפּט
זײַנען פאַר מיר, און זײַנע חוקות, דערפון סור איך נישט. 24 און איך בין
געווען צו אים תמים, און האָבּ מיך שמר פון מיין עָוון. 25 דעריבער האָט מיר
שוב ה׳ לויט מיין צדקה [זען צדקה בראשית 15:6], לויט מיין בֹּר פאַר זײַנע
אויגן. 26 מיט דעם חסיד ווײַזטו זיך חסד, מיט דעם גִּבּוֹר תָּמִים ווײַזטו זיך
תמם. 27 מיט דעם ברר ווײַזטו זיך ברר, און מיט דעם עִקֵּשׁ ווײַזטו זיך פתל.
28 און דאָס עַם עָני [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי]
טוסטו ישע, און דײַנע אויגן זײַנען אויף די רָמִים [רום], דו זאָלסט זיי שפל.
29 וואָרעם דו ביסט מיין נֵר ה׳, און ה׳ נגה מיין חֹשֶׁךְ. 30 וואָרעם מיט דיר רוץ

איך קעגן א גְּדוּד, מיט אֱלֹקֵי דלג איך א שור. 31 הָאֵ-ל זיין דֶּרֶךְ איז תִּמִּים;
דאָס אִמְרָה פון ה' איז צרף, ער איז אַ מָגֵן פאַר אַלע וואָס חסה זיך אין אים.
32 וואָרעם ווער איז א-ל אויסער ה', און ווער צור אויסער אלוקינו? 33 הָאֵ-ל
וואָס איז מיין שטארקע מָעוֹז, און נתר תָּמִים מיין דֶּרֶךְ. 34 ער מאכט מײַנע
רגלים [זען תהלים 22:17] גלײַך ווי די הינדן, און אויף מײַנע הייכן ער מיך
עמד [זען "עמד" ישעיהו 10-11:1]. 35 ער לערנט מײַנע יַד [זען תהלים 22:17]
צו מלחמה, און אַ קשת נחושה נחת מײַנע זרוֹעַ [זען זרוֹעַ ה' משיח, ישעיהו
53:1]. 36 און האָסט מיר נתן [זען "נתן" ישעיהו 7:14; 53:9; 9:5; חגי 9-2:7]
דעם מָגֵן פון דײַן ישע, און דײַן עֲנָוָה טוט מיך רבה. 37 דו רחב מיין צעד
אונטער מיר, און נישט מעד האָבן זיך מײַנע קרסֹל. 38 איך האָב רדף מײַנע
פײַנט און זיי שמד, און זיך נישט שוב [זען "שוב" הושע 5-3:4; יכריה 13:7] ביז
איך האָב זיי כלה. 39 יאָ, איך האָב זיי כלה און זיי מחץ [זען "מחץ" במדבר
24:17], אַז זיי קענען נישט קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2]; און זיי
זײַנען נפל [זען "נפל" ישעיהו 26:19; און זען תהלים 16:10 און ישעיהו
10-53:9 און דניאל 12:2, תחִיַּת הַמֵּתים אין מָשִׁיחַ] אונטער מײַנע רגלים [זען
תהלים 22:17]. 40 און האָסט מיך אזר מיט חַיִל פאַר מלחמה, האָסט
געמאַכט כרע מײַנע קַם אונטער מיר. 41 און מײַנע פײַנט האָסטו געמאַכט
נתן מיטן עֹרֶף צו מיר, מײַנע שָׂונאים איך זאָל זיי צמת. 42 זיי האָבן זיך שעה,
און נישט געווען קיין מוֹשִׁיעַ, צו ה' און ער האָט זיי נישט ענה. 43 און איך האָב
זיי שחק ווי עָפָר פון דער אֶרֶץ, ווי טִיט חוּצוֹת זיי דקק, זיי רקע. 44 און דו
האָסט מיך פלט פון די ריב פון עַמִּי [זען "עמי," ישעיהו 53:8], מיך שמר צו
ווערן דער קאָפּ פון די גוֹיִם; עם וואָס איך ידע נישט, מיר עבד. 45 בְּנֵי נֵכָר
כחש פאַר מיר, פון שמע מיטן אֹזֶן געהארכן זיי מיר. 46 בְּנֵי נֵכָר ווערן נבל,
און חגר פון זייערע מִסְגֶּרֶת. 47 חַי ה', און ברך מיין צור, און רום איז אלוקי
צור יִשְׁעִי; 48 הָאֵ-ל וואָס נתן מיר נקמות, און ירד די עמים [זען "עמי" ישעיהו
53:8] אונטער מיר, 49 און מוֹצִיא [יצא] מיך פון מײַנע פײַנט; יא, איבער מײַנע
קַם רום מיך, פון אִיש חמסים [זען "חמס" ישעיהו 53:9] ביסטו מיך נצל [זען
"נצל" מיכה 4:10; 5:1]. 50 דעריבער ידה [זען רום' 2:29, בראשית 29:35] איך
דיך, ה', צווישן די גוֹיִם, און צו דײַן שֵׁם איך זמר. 51 א מגדוֹל פון ישוּעוֹת איז
ער צו זיין מלך, און ער עשֹׂה חֶסֶד מיט זיין משיח, מיט דָּוִדן און מיט זיין זֶרַע
[זען שמואל ב 5:14; דברי הימים א 3:5; מתי 7-1:6; לוקס 3:31] עַד עוֹלָם

. https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE

שמלב23

1 און דאָס זײַנען די דברי דָוִד אחרֹנים נְאֻם דָוִד בֶּן יִשַׁי, און נְאֻם הַגֶּבֶר וואָס
איז קום עָל, דעם משיח אלוקי יעקב, און דעם זיסן זינגער פון ישראל: 2 דער
רוּחַ ה' דבר דורך מיר, און זיין מִלָּה איז אויף מיין לשון. 3 דער אֱלֹקֵי ישראל
האָט אמר, דער צור ישראל האָט צו מיר דבר: מוֹשֵׁל [זען "מוֹשֵׁל" מיכה 5:1]
איבער אדם משל צדיק, וואָס משל מיט יראת אלוקים, 4 און ווי אוֹר פון בֹּקֶר
ווען די שֶׁמֶשׁ זרח, א בֹּקֶר וואס איז לֹא עָבוֹת ווען פון שיַין נאָכן מָטָר פון
דאָס דשֶׁא פון דער אֶרֶץ. 5 אמנם, איז נישט כֵּן מיין בית מיט א-ל? ווײַל בְּרִית
עוֹלם האָט ער מיר שׂוּם [זען בֶּן דָוִד און בְּרִית עוֹלם, ירמיה 31:30; מתי
26:28], ערך אין אלעם און שמר; אמנם, כֹּל יִשְׁעִי און כֹּל חפץ צי מאכט ער
נישט צמח [זען זכריה 6:11-12 https://www.youtube.com/watch?v=rNdrW7tjhcU
]? 6 אָבער די בליִעל זײַנען אַלע ווי קוֹץ נדד ווײַל מען קען מיט דער יָד נישט
לקח; 7 און וויל עמעצער זיי נגע, מלא ער זיך מיט אַן בַּרזל אָדער אַ האָלץ פון
א חֲנִית; און מיט אֵש שׂרף שׂרף ווערן זיי אויפן שֶׁבֶת. 8 דאָס זײַנען די שֵׁמוֹת
פון די גבורים וואָס דָוִד האָט געהאַט: יוֹשֵׁב-בַּשֶׁבֶת, א תַּחכמוֹני, איז געווען
דער רֹאש פון די 3; דאָס איז עַדינוֹ דער עצני; אויף 800 אִיש, חָלָל מיט פעם
אחד. 9 און נאָך אים איז געווען אֶלעָזָר בֶּן דוֹדו בֶּן אַחוֹחִין, פון די 3 גבורים
מיט דָוִדן, ווען זיי האָבן זיך חרף אקעגן די פלִשתים, וואָס האָבן זיך דאָרטן
אסף אויף מלחמה, און די אִיש ישראל זײַנען געווען עלה; 10 און ער איז קום
[זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2], און האָט נכה צווישן די פלִשתים ביז
זיין יָד איז יגע געוואָרן, און זיין יָד האָט זיך דבק צום חֶרֶב. און ה' האָט עשׂה
[זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] תשוּעָה גדוֹלה אין יום ההוא, און
הָעָם האָט זיך שוב [זען "שוב" הושע 3:4-5; יכריה 13:7] נאָך אים, בלויז צו
פשט. 11 און נאָך אים איז געווען שַׁמָּה בֶּן אָגֵאן, פון הָרָר. די פלִשתים האָבן
זיך געהאַט אסף אין א חַיָּה; און דאָרטן איז געווען א חֶלְקָה פון שָׂדֶה פול
מיט עדשים; און הָעָם איז נוס פון די פלִשתים; 12 האָט ער זיך יצב אין מיטן
פון דעם חֶלְקָה, און האָט עס נצל [זען "נצל" מיכה 4:10; 5:1] געווען; און ער
האָט נכה די פלִשתים, און ה' האָט עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו

53:9] תשוּעה גדוֹלה. 13 און 3 פון די 30 ראשים האָבּן ירד און זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] אין קָציר צו דָוִדן צו דער הייל פון עַדוּלָם; און די חַיָּה פון די פלִשתים האָט חנה אין עמק רפאים. 14 און דָוִד איז דעמאָלט געווען אין דער מצוּדָה, און די מַצָּב פון די פלִשתים איז דעמאָלט געווען אין בּית-לֶחֶם [זען מיכה 5:1]. 15 האָט דָוִד אוה, און ער האָט אמר: ווען מיר שקה מַיִם פון דעם בּאר פון בּית-לֶחֶם [זען יוחנן 4:14] וואָס אין שער! 16 האָבּן די 3 גבורים בקע אין מַחֲנֶה פון די פלִשתים, און זיי האָבּן שאב מַיִם פון דעם בּאר פון בּית-לֶחֶם וואָס בּײַם שער, און נשׂא און געבראכט צו דָוִדן. אָבער ער האָט עס נישט אבה צו שתה, און האָט עס נסך צו ה'. 17 און ער האָט אמר: חלילה מיר, ה', אַז איך זאָל דאָס עשׂה דאָס דָּם פון די אנשים וואָס זײַנען הלך מיט דער סכּנה פון זייער נפשׁוֹת? און ער האָט עס נישט אבה שתה. דאָס האָבּן עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] די 3 גבורים. 18 און אבישַׁי אחי יוֹאָב בּן צרוּיָהו, ער איז געווען דער רֹאש פון די 3; און ער האָט עור זיין חֲנִית אויף 300 חָלָל; ער האָט געהאַט א שֵׁם צווישן די 3. 19 פון די 3 איז ער געווען דער כבד, און ער איז בּײַ זיי געוואָרן צו שׂר, אָבער צו די 3 איז ער נישט בוא. 20 און בנָיָהו בּן יהוֹיָדָען, בּן אִיש חיל, רב פעָלִים, פון קַבצְאֵל, ער האָט נכה די 2 אֲרִיאֵל מואב, און ער האָט ירד און האָט נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6] אַן אֲרִי אין הַבּאר, אין א יוֹם פון שֶׁלֶג. 21 און ער האָט נכה [זען "נכה" ישעיהו 11:1-10; 53:4; 50:6] א מִצרִי, אן אִיש מַרְאֶה; און אין דעם יָד מִצרי איז געווען א חֲנִית, און ער האָט ירד צו אים מיט אַ שֵׁבֶט; האָט ער גזל דעם חֲנִית פון דעם יָד מִצרי, און האָט אים הרג מיט זיין אייגענעם חֲנִית. 22 דאָס האָט עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו 23:5-6; ישעיהו 53:9] בנָיָהו בּן יהוֹיָדָען, און ער האָט געהאַט א שֵׁם צווישן די 3 גבורים. 23 ער איז געווען מער כבד פון די 30, אָבער צו די 3 איז ער נישט בוא. און דָוִד האָט אים שׂוֹם איבער זיין משמעת. 24 עשהאל, אחי יוֹאָב, איז געווען צווישן די 30; [אויך] אֶלחָנן בּן דוֹדוֹן פון בּית-לֶחֶם [זען מיכה 5:1]; 25 שַׁמָּה פון חַרוֹד; אֶליקאָ פון חַרוֹד; 26 חֶלֶץ פון פֶּלֶט; עִירָא בּן עִקֵּשן פון תקוֹע; 27 אביעֶזֶר פון ענָתוֹת; מבוּנַי פון חוּשָׁה; 28 צלמון פון אַחוֹחַ; מַהַרַי פון נטוֹפה; 29 חלב בּן בַּעֲנָהָן פון נטוֹפה; אתַי בּן ריבין פון גִבעָה בְּנֵי-בִנימין; 30 בנָיָהו פון פִּרעָתוֹן; הִדַּי פון נַחֲלֵי-גַעַשׁ; 31 אָבִי-עַלבון פון עַרָבה; עַזמָוֶת פון ברחוּם; 32 אֶליַחבאָ פון שַׁעַלבון; פון בְּנֵי יָשֵׁן, יהונתן; 33

שַׁמָּה פון הָרָר; אַחיאָם בֿן שָׁרָרן פון אַרָר; 34 אֶליפלט בֿן אַחַסבַּין; בֿן
הַמַעַכָתי; אֶליעָם בֿן אַחיתופלן פון גילֹה; 35 חֶצרי פון כַרמֶל; פַּעֲרַי פון אַרָב;
36 יִגאָל בֿן נתנען פון צוֹבה; בֿני גָדי; 37 צֶלֶק דער עמוני; נַחַרַי פון בארות, דער
וואפנטרעגער פון יוֹאָב בֿן צרוּיָהן; 38 עִיראָ פון יֶתר; גָרב פון יֶתר; אוּרִיה דער
חִתי. אין אלעמען 37.

שמלב24

1 און דער אף ה' האָט יסף צו חרה אויף ישראל, און ער האָט סות דָוִדן
אקעגן זיי, אַזוי צו אמר: הלך! מנה! ישראל און יהודה. 2 און דער מלך האָט
אמר צו יוֹאָב שׂר החיל וואָס מיט אים: שוט! נָא דורך כֹל שבטים פון ישראל,
פון דן און בֿיז באר-שבע, און פקד הָעָם כדי איך זאָל ידע דעם מספר הָעָם
[זען "עמי" ישעיהו 53:8, כֹי נגזר מארץ חיים מפשע עמי]. 3 האָט יוֹאָב אמר
צום מלך: זאָל ה' אלוקיך יסף הָעָם 100 פעמים אַזוי פיל ווי זיי זײַנען, און די
אויגן פון אֲדֹנִי הַמֶלֶך זאָלן עס ראה; אָבער לָמָה חפץ אֲדֹנִי הַמֶלֶך די דאָזיקע
זאַך? 4 אָבער דאָס דבר המלך איז געווען חזק צו יוֹאָבן און צו די שׂרי החיל,
און יוֹאָב און די שׂרי החיל זײַנען יצא [זען "יצא" ישעיהו 10-11:1; מיכה 5:1]
פון פאַרן מלך, צו פקד הָעָם, ישראל. 5 און זיי זײַנען עבר דעם ירדן, און
האָבֿן חנה אין ערוער, אויף דער ימין זייט פון דער עִיר וואָס אין מיטן נחל פון
גָד, און צו יַעזֵר צו. 6 און זיי זײַנען בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו
23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] קיין גִלעָד, און צו אֶרֶץ תַחתים-חָדשי, און זיי
זײַנען בוא קיין דן-יַעַן, און רונד ארום צו צידון. 7 און זיי זײַנען בוא צו דער
מבצר פון צור, און צו כֹל ערים פון דעם חִוִי און דעם כנעַני, און זיי זײַנען יצא
[זען "יצא" ישעיהו 10-11:1; מיכה 5:1] אין נֶגֶב יהודה בֿיַי באר שֶבע. 8 און זיי
האָבֿן שוב דאָס כֹל הָאָרֶץ, און זײַנען בוא צום סָוף פון 9 חדשים און 20 טעג
קיין ירושלים. 9 און יוֹאָב האָט נתן דעם מספר פון דער מפקד הָעָם [זען
"עמי" ישעיהו 53:8, כֹי נגזר מארץ חיים מפשע עמי] צום מלך. און ישראל איז
געווען 800,000 אִיש חיל שלף חֶרֶב, און די אִיש יהודה, 500,000 אִיש. 10 און
דאָס לֵב דָוִדן האָט אים נכה נאָך דעם ווי ער האָט ספר הָעָם, און דָוִד האָט
אמר צו ה': איך האָבֿ חטא מאֹד וואָס איך האָבֿ דאָס עשׂה [זען "עשׂה" ירמיהו
23:5-6; ישעיהו 53:9]; און אַצונד, ה', הַעֲבֶר [עבר], נָא, דעם עָוון פון דײַן עֶבֶד,

וואָרעם איך בין געווען נאַריש [סכל] מאד. 11 און ווי דָוִד איז קום [זען "קום" במדבר 24:17; הושע 6:2] אין דער בוקר, אַזוי איז דאָס דבר ה' געווען צו גָד הנביא, חֹזֵה דָוִד, אַזוי צו אמר: 12 הלך! און זאָלסט דבר [זען "דבר" ישעיהו 7:10-14] צו דָוִדן: כֹּה אמר ה': 3 זאכן נטל איך אויף דיר; בחר! דיר איינע פון זיי, וואָס איך זאָל דיר עשֹה. 13 איז גָד בוא צו דָוִדן און האָט אים נגד, און האָט צו אים אמר: זאָלן אויף דיר בוא 7 שָׁנָה רָעָב אין אַרצֶךָ; אָדער זאָלסט 3 חדשים נוס פאַר דײַנע פײַנט, און זיי זאָלן דיך רדף; אָדער 3 טעג זאָל זיין א דבר אין אַרְצֶךָ; אַצונד ידע! און ראה וואָס פאַר א דבר איך זאָל ברענגען [שוב] צו דעם וואָס שלח מיך. 14 האָט דָוִד אמר צו גָדן: מיר איז צרר מאד. לאמיר, נָא, נפל אין דער יָד ה', וואָרעם זיין רַחמָנות איז רבים, און לאָמיך נישט נפל אין דער יָד אדם. 15 האָט ה' נתן א דֶּבֶר אין ישראל פון אין דער בוקר און ביז דער צײַט פון מוֹעֵד, און עס זײַנען מות פון הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי], פון דן און ביז באר-שבע, 70,000 אִיש. 16 און דער מלאך האָט שלח זיין יָד אויף ירושלים זי צו שחת [זען "שחת" תהלים 16:10 https://www.youtube.com/watch?v=TTp_fEgDEvE ; זען "יאריך ימים" ישעיהו 53:10 כאטש אין א "קבר" ישעיהו 53:9]; האָט ה' נחם געהאַט אויף דעם רָעָה, און ער האָט אמר צו דעם מלאך המשחית צווישן הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי]: גענוג! אַצונד הרפה [רפה]! דײַן יָד. און דער מלאך ה' [זען זכריה 12:8-10; ישעיהו 9:5; געטלעך טבע פון משיח] איז געווען בײַ דעם גֹּרֶן פון אַרַונָה דעם יבוסי. 17 און דָוִד האָט אמר צו ה', ווען ער האָט ראה דעם מלאך וואָס נכה צווישן הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי], און ער האָט אמר: הנה, איך האָבּ חטא, און איך האָבּ העוה [עוה], אָבער די דאָזיקע צֹאן, וואָס האָבּן זיי עשֹה? זאָל, נָא, דײַן יָד זיין אויף מיר און אויף מיין בית אָבִיךָ [זען משיח בן דָוִד און ישעיהו 53:10 "ה' חפץ דכאו (דכא) הֶחֱלִי (חלה)"]. 18 איז גָד בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו דָוִדן אין יום ההוא, און ער האָט צו אים אמר: עלה! הקם [קום] צו ה' א מזבח אין דעם גֹּרֶן פון ארונה דעם יבוסי. 19 איז דָוִד עלה לויט דעם דבר גָדן, אַזוי ווי ה' האָט צוה. 20 און אַרַונָה האָט שקף און האָט ראה ווי דער מלך און זײַנע עבדים עבר צו אים; איז אַרַונָה יצא [זען "יצא" ישעיהו 11:1-10; מיכה 5:1], און האָט זיך שחה צום מלך מיט זיין פנים צו ארצה. 21 און

אַרַונָה האָט אמר: מדוּע איז אֲדֹנִי הַמֶּלֶך בוא [זען "בוא," בראשית 49:10; ירמיהו 23:5-6; חגי 2:7-9; זכריה 9:9] צו זיין עֶבֶד? האָט דָוִד אמר: צו קנה [זען משלי 8:22] פון דיר דעם גֹּרֶן צו בנה [זען "בנה" דניאל 9:25] א מזבח צו ה', כדי די מגפה זאָל נעצר [עצר] ווערן פון הָעָם [זען "עמי" ישעיהו 53:8, כִּי נגזר מארץ חיים מפשע עמי]. 22 האָט אַרַונָה אמר צו דָוִדן: זאָל אֲדֹנִי הַמֶּלֶך לקח און עלה וואָס איז טוֹב אין זיַינע אויגן. ראה! די בָקָר זיַינען פאַר עוֹלָה, און די מורגים [מוֹרג] און די כלי פון די בָקָר פאַר האָלץ. 23 כֹּל האָט אַרַונָה דער מלך נתן צום מלך. און אַרַונָה האָט אמר צום מלך: זאָל ה' אלקֶיךָ דיך רצה. 24 האָט דער מלך אמר צו אַרַונָהן: לֹא, נייַערט קנה וועל איך קנה [משלי 8:22] פון דיר פאַר מחיר, און איך וועל נישט עלה צו ה' אלקַי עֹלוֹת [עוֹלָה] חִנם. און דָוִד האָט קנה דעם גֹּרֶן און די בָקָר פאַר 50 שקלים כֶּסֶף. 25 און דָוִד האָט דאָרטן בנה [זען "בנה" דניאל 9:25] א מזבח צו ה', און האָט עלה [זען "עלה" ישעיהו 53:2] עֹלוֹת [עוֹלָה] און שלמים. און ה' האָט זיך עתר לָאָרֶץ, און די מגפה איז נעצר [עצר] געוואָרן פון ישראל.